VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 71 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, kesäk. 19 p. 1965 — Saturday, June 19, 1965

Britannian kansojenyhteisöltä Vietnam-sodan välitysyritys

Washingtonin tähtäimessä "kovien taistelujen" kesä; USA kieltäytyy pommituksen lopettamisesta

Lontoo. — Britannian Kansojenyhteisön pääministerien 9-päiväisen kokouksen ensimmäisessä istunnossa käytiin torstaina neliseen tuntia kestänyt keskustelu Vietnamin vaaratilanteesta ja hyväksyttiin pääministeri Harold Wilsonin ehdotus, että pääministerikokous lähettää 5-henkisen edustajiston ottamaan selvää eri pääkaupungeista, mitä mahdollisuuksia on Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Torstaina alkaneeseen konferenssiin osallistuu 21 pääministeriä, joiden joukosta useimmat Afrikan ja Aasian maiden pääministerit vastustavat avoimesti Yhdysvaltain sotatoimia samalla kun Britannian, Uuden Seelannin, Australian ja vähemmässä määrässä Canadankin hallitukset ovat antaneet kannatuksensa jenkkien hyökkäysohjelmalle.

Pääministeri Pearsonia oli ehdotettu tämän valtuuskunnan yhdeksi jäseneksi, mutta hänen kerrotaan kieltäytyneen siitä. Moskovaan, Washingtoniin, Pekingiin, Hanoihin ja muihin pääkaupunkeihin "tutkimusmatkalle" lähetettävään pääministerivaltuuskuntaan nimitettiin Britannian pääministeri Harold Wilson, Ghanan presidentti Kwame Nkrumah, Nigerian pääministeri Abubakar Tafawa Balewi, Ceylonin pääministeri Dudley Senanayake ja Trinindadin pääministeri Eric Williams.

Canadalaispiireistä saadut tiedot viittaavat siihen, että Washingtonille oli etukäteen tiedoitettu tästä suunnitelmasta ja että Washington suhtautui siihen myönteisesti.

Tarkoitus ei ole, näin on kerrottu, että tämä "rauhanlähetystö" esittäisi mitään ehdotuksia Vietnamin sodan lopettamiseksi, vaan etsii keinoja neuvottelujen aikaansaamiseksi.

Pääministerikonferenssin ensimmäisen päivän iltapäiväistunnossa keskusteltiin yksinomaan Vietnamin vaaratilanteesta ja sitä keskustelua jatkettiin vielä illalla. Perjantaina oli kokouksen määrä keskustella maailman tilanteesta yleensä, mukaanlukien myös Vietnamin tilanne.

Lounaspuheensa yhteydessä Intian pääministeri Lal Bahadur Shastri viittasi myös Vietnamin tilanteeseen. Hän kehoitti Yhdysvaltoja lopettamaan ilmapommituksen, mikä ei voi muuta kuin pahentaa tilannetta.

Washingtonista ilmoitettiin kuitenkin torstaina, että Yhdysvaltain tarkoituksena ei ole pitää mitään uutta taukoa Pohjois-Vietnamin ilmapommituksessa.

Washington. — Presidentti Johnson lupasi torstaina 'täydellistä yhteistoimintaa" Britannian kansojenyhteisön pääministerien rauhanvaltuuskunnalle ilmaisten kuitenkin pessimistisyytensä sanomalla, että hän ei ole toivorikas tämän pääministerivaltuuskunnan onnistumisesta.

Kun häntä pyydettiin ilmaisemaan mielipiteensä senaattori Joseph S. Clarken (D. Pa.) lausunnosta, että rauhaa ei saavuteta milloinkaan, ellei Yhdysvallat suostu neuvottelemaan Vietkongin kanssa (jota vastaan Yhdysvallat on ensikädessä sotinut), presidentti Johnson torjui edelleen tämän katsantokannan.

Hän hylkäsi neuvottelut Vietkongin erillisvaltuuskunnan kanssa sillä perusteella, että Vietkong ei ole hallitus (?). Samassa yhteydessä presidentti Johnson viittasi viimepäivinä tehtyihin esityksiin, että Vietkongin edustajat voisivat tulla Pohjois-Vietnamin rauhanvaltuuskuntaan ja että Washington on valmiina silloin neuvottelemaan heidänkin kanssaan!

Presidentti Johnson antoi ymmärtää, että lähitulevien viikkojen aikana tulee yleisen mielipiteen painostus lisääntymään sikäli, että Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin hallituksien pitää ryhtyä neuvottelemaan Etelä-Vietnamin Kansallisen vapausrintaman ja sen sotilaallisen käden, Vietkongin kanssa.

Vaikka torstainen sanomalehtimiesten informatiotilaisuus kesti tavallista kauemmin, niin sanomalehtimiehille ei kuitenkaan annettu juuri mitään uudempaa tietoa kysymysten esittämiseksi. Presidentti Johnson esitti ensiksi lausuntoja eri asioista ja kun kysymyksiä esitettiin, niin presidentti piti sitten pitkiä puheita niistä.

Uusnatsilta kiellettiin kokouslupa

Toronto. — Toronton kaupungin valtuuston kontrollilautakunta kieltäytyi tällä viikolla myöntämästä kokouslupaa uusnatseille. Itseään Canadan natsien johtajaksi kutsuva John Beattie oli anonut lupaa järjestää natsien kokous Allan Gardensin puistossa heinäkuun 11 päivänä.

Kontrollilautakunta teki päätöksensä siitä huolimatta, että sen jäsen William Archer sanoi, jotta kokousluvan kieltäminen voisi olla puhevapauden kieltämistä. Tästä huolimatta kontrollilautakunta äänesti 4—1 kokousluvan kieltämisen puolesta.

Torontolaiset kirjaltajat jatkavat taisteluaan

Toronto. — Lakossa olevat torontolaiset kirjaltajat ja postittajat osallistuivat torstaina mielenosoitukseen Queens Parkissa kantaen tauluja, joissa kehoitettiin ihmisiä pidättäytymään ostamasta Telegram-lehteä. Taulussa sanottiin: "Jos teidän on ostettava lehti, niin älkää ostako Telegramia."

Mielenosoitukseen osallistui 700 kirjaltajaa ja postittajaa.

Kaasuskandaalin yhteydessä syytetty entinen pormestari vapautettiin

Barrie. — Tuomari Colin Bennett vapautti Orillian entisen pormestarin Wilbur Crumpin häntä vastaan nostetuista syytöksistä tällä viikolla nuhdeltuaan häntä. Crumpia vastaan oli nostettu syytökset, että hän oli väärinkäyttänyt asemaansa ollessaan Orillian pormestarina ja että hän oli ottanut vastaan Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osakkeita siinä mielessä, että hän edesauttaisi kaasunjakeluoikeuksien antamisessa tälle yhtiölle. Samalla häntä syytettiin siitä, että hän oli ollut tekijänä näiden oikeuksien kieltämisessä kilpailevalta Consumers Gas-yhtiöltä.

Tuomari sanoi: "Te olette loukanneet vakavasti yleistä luottamusta ottamalla vastaan Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osakkeita ja tehnyt kauppaa niistä. Teillä ei ollut mitään syytä ottaa vastaan näitä osakkeita."

Cramp, joka aikaisemmin valittiin neljä eri kertaa Orillian pormestariksi, kiisti syyllisyytensä siihen, että hän oli ottanut vastaan $1,436 arvoisesti mainitun kaasuyhtiön osakkeita v. 1956 siinä mielessä, että yhtiölle annettaisiin kaasunjakeluoikeus kaupungissa. Häntä syytettiin lisäksi siitä, että hän oli väitetysti salaliittoutunut kaasuyhtiön presidentin Ralph K. Farrisin kanssa näiden kauppojen toteuttamiseksi.

Lihavahko entinen pormestari räpytteli silmiään kasvonsa punertuessa kun tuomari jatkoi: "Te loukkasitte yleisen virka-asemanne vaatimia hyviä tapoja. Minun on käytettävä hyväkseni tätä tilaisuutta tuomita mahdollisimman jyrkkäsanaisesti sen mitä te teitte.

"Teidän pelastuksena on englantilaisen lain sääntö, että syytetty on oikeutettu nauttimaan (syyttäjän) epävarmuudesta."

Tuomari lisäsi, että syytetty oli asettanut itsensä vaaranalaiseksi ja oli läheltä menettää päänsä.

Cramp sanoi myöhemmin, että hän oli erittäin tyytyväinen tuomarin päätöksen johdosta ja erittäin kiitollinen orillialaiselle lainopillisille neuvonantajalleen Gerald Kellylle, joka oli häntä puolustanut seitsemän päivää kestäneen oikeudenkäynnin aikana. Crampin ei tarvinnut edes maksaa palkkiota lakimiehelle. Se järjestettiin Ontarion vapaan lainopillisen avunantosuunnitelman puitteissa.

Tuomari Bennett huomioi antamassaan päätöksessä, että canadalaisen lain mukaan ei ole mitään lakivastaista siinä, että kunnallinen virkailija vastaanottaa lahjoja yhtiöltä, joka on liikeyhteydessä kunnan kanssa.

Tuomari Bennett sanoi oikeudenkäynnin jälkeen, että hänen mielestään tulisi tehdä tässä suhteessa korjaus canadalaisessa laissa ja saattaa se samansuuntaiseksi brittiläisen lain kanssa, missä kielletään näiden lahjojen vastaanottaminen.

Tuomari Bennett oli liittoparlamentin jäsen vv. 1949—1957. Hänet valittiin liberaalien ehdokkaana Grey North-vaalipiiristä.

Uusdemokraatti vaati jotta Ontariossa olisi oltava enemmän sairaalatiloja

Toronto. — Uusdemokraatti Stephen Lewis (Scarboro East) sanoi tällä viikolla, että metro Torontossa tarvitaan vuoteen 1970 mennessä 1,000 enemmän sairaalavuodetta psykiatripotilaille kuin hallituksen nimittämä komitea on arvioinut.

Hän lisäsi, että tämä voisi hyvinkin olla varovainen arvio, sillä mahdollisesti voitaisiin vaatia, että olisi enemmän näitä vuodetiloja asukaslukuun nähden.

Mr. Lewis antoi lausuntonsa lainlaatijakunnassa ja selosti sitä lähemmin ulkopuolella lainlaatijakunnan.

Hän sanoi, että Ontarion lainlaatijakunnan nimittämä komitea oli arvioinut, jotta vuoteen 1970 mennessä Metro Torontossa olisi joko 45 vuodepaikkaa liian paljon tai 171 liian vähän.

Mutta, sanoi hän, komitea oli tehnyt arvionsa sillä perusteella, että nykyään on 1.26 vuodetta jokaista 1,000 asukasta kohden, joka hänen mielestään oli liian vähäinen suhdeluku.

Lewis sanoi tehneensä oman arvionsa sillä olettamuksella, että tarvittaisiin 1.8 vuodepaikkaa jokaista 1,000 asukasta kohden. Hän sanoi edelleen, että brittiläisissä arvioissa on käytetty suhdelukuja 1.8—3.3 jokaista 1,000 asukasta kohden, Yhdysvalloissa 4 ja erään kansainvälisen tutkimuksen yhteydessä 2.8—4.5.

Mr. Lewis sanoi lainlaatijakunnalle, että valtion toimenhaltijoita koskevat raportit osoittavat, jotta jotkut sairaalat ovat vain 19. vuosisadan vaatimuksia vastaavia.

Ontario oli ainoa maakunta, joka ei osallistunut vv. 1951—1954 toimitettuun liittohallituksen tutkimukseen psykiatrien, sosiaalihuoltotyöntekijäin ja pyskologien puutteeseen, sanoi mr. Lewis, ja on edelleen ainoa maakunta, joka ei ole suostunut samanlaiseen tutkimiseen tänä vuonna.

Kansainvälisten unioiden eläkekassojen kontrolli Canadassa vaikeata

Quebec. — Quebecin pääministeri Jean Lesage ilmoitti tällä viikolla, että keskustelut Ontarion hallituksen edustajien kanssa siitä miten voitaisiin kontrolloida kansainvälisten unioiden eläkesuunnitelmia ovat päättyneet täydelliseen pettymykseen.

Hän sanoi, että jos hallituksien taholta yritettäisiin kontrolloida näitä suunnitelmia, niin olisi olemassa vaara yleislakosta.

Hän lisäsi, että ainoa johtopäätös asiassa oli se, että näiden kansainvälisten suunnitelmien sijoituksia kontrolloidaan Yhdysvalloista käsin.

Lesage korosti, että Quebecin suurin onnettomuus on siinä, jos joku kansainvälinen unio kutsuu lakon Quebecissa, niin sitä ei voida sopia ennenkuin täällä olevat pelinappulat ottavat puhelinyhteyden Yhdysvalloissa olevien isäntiensä kanssa.

"Se on totuus, miksi työntää päänsä hiekkaan ja kieltäytyä näkemästä sitä?" lisäsi hän.

Pääministeri Lesage sanoi, että johtamansa hallitus oli lähellä sopimusta Ontarion hallituksen kanssa siltä, että maakunnasta toiseen siirtyvät henkilöt voisivat kuljettaa eläkeoikeutensa mukanaan.

KAIVOSTEOLLISUUDEN OMISTAJAT ARMOTTOMIA

Toronto. — Sudburysta Ontarion lainlaatijakuntaan valittu Elmer Sopha sanoi tällä viikolla, että Ontarion kaivoshistoria osoittaa jotta kaivosten omistajat ovat olleet armottomia mikäli heidän palveluksessaan olevat työläiset ovat kysymyksessä.

Lainopillinen neuvonantaja liberaali Sopha sanoi lainlaatijakunnassa sen keskustellessa määrärahoista kaivosministeriölle, että muutamia harvoja poikkeuksia lukuunottamatta Ontarion kaivosyhtiöt ovat riistäneet työläisiään ja sitten heittäneet heidät syrjään vailla minkäänlaista turvaa. Hän on itse kaivostyöläisen poika ja sanoi, että kaivosyhtiöt olivat kieltäytyneet toimenpiteistä kun oli kysymyksessä kovan kiven kaivostyöläisten keskuudessa todettu silicosis (kivipölyn aiheuttama keuhkovika) ja olivat lisäksi kieltäytyneet yleensä järjestämästä eläkkeitä kaivostyöläisille. Molemmissa tapauksissa, sanoi hän, oli tarpeellista jotta kansa itse ryhtyi esittämään vaatimuksia ennenkuin kaivosyhtiöt ryhtyivät toimenpiteisiin.

"Vielä tähän päivään mennessä", sanoi Sopha, "vain kaksi kaivosyhtiötä (Ontariossa) — International Nickel ja Falconbridge — varaa eläkkeen työläisilleen." Samalla hän piti asiaan kuulumattomana Sault Ste. Mariesta lainlaatijakuntaan valitun maakunnan oikeusministeri Arthur Wishartin huomion että Algoma Steel-yhtiö Sault Ste. Mariessa on varannut eläkkeet työläisilleen.

"Hollingerin (kulta) kaivos suljetaan tänä vuonna ja sen työläiset heitetään roskatunkiolle", sanoi lainlaatijakunnan sudburylainen jäsen.

"Yeinen kuva kaivosteollisuudesta on se, ettei varata minkäänlaisia eläkkeitä kaivostyöläisille", hän tähdensi ja Canadan kansan on ollut pakko korjata tätä epäkohtaa sillä, että on laadittu kansallinen eläkelaki.

Perustuslakirintamalta:

Quebecin "senaatin" valtuuksien rajoittamista puuhataan Ottawassa

Ottawa. — Liittohallituksen taholta on esitetty ajatus jotta olisi anottava Britannian kuningattarelta suostumusta Quebecin liberaalisen hallituksen vaatimukseen jotta Canadan perustuslaissa tehtäisiin muutos, minkä mukaisesti rajoitettaisiin maakunnan lainlaadinnallisen neuvoston (senaatin valtuuksia.

Virkaatekevä pääministeri (Canadan pääministerin ollessa tällä hetkellä Lontoossa Britannian kansojenyhteisön pääministerien konferenssissa, Paul Martin sanoi, että vaikka tämä merkitsisi muutosta Canadan perustuslakiin, niin hallitus ei ole valmis seuraamaan normaalisia toimenpiteitä ja pyytämään Canadan parlamentin alahuoneelta ja senaatilta lupaa esittää anomuksensa kuningattarelle.

Hän esitti selostukseksi, että asia koskee ainoastaan Quebecin maakuntaa ja niinollen liittoparlamentilta ei tulisi kysyä lupaa sellaisen asian käsittelyyn, joka koskee vain yhtä maakuntaa.

Kuitenkin, sanoi mr. Martin, liittohallitus ei ole valmis toimimaan aikeen toteuttamiseksi ennenkuin liittoparlamentilla on ollut tilaisuus — jos sen niin vaatii — ilmaisemaan mielipiteensä asiasta.

Hän huomioi samalla, että ensi maanantaina käydään alahuoneessa keskustelua määrärahoista, jolloin oppositiolla olisi mahdollisuus herättää kysymys.

Tämä huomio aikaansai sen, että neljän oppositiopuolueen taholta esitettiin arvostelevia lausuntoja hallituksen lausunnon johdosta, sen, että hallitus oli aikonut esittää anomuksensa kuningattarelle ilman kysymyksen parlamentissa käsittelyä.

Jos tapahtuisi siten ensi maanantaina, että kaikki oppositiopuolueet liittäisivät voimansa tämän kysymyksen perusteella, niin olisi mahdollista, että vähemmistöläinen liberaalihallitus voisi kaatua. Mutta ainakin social credit puolueen johtaja Robert Thompson sanoi epävirallisesti alahuoneen ulkopuolella, että hänen mielestään hallitus oli tehnyt oikean päätöksen vaikeassa tilanteessa.

Hän oli edelleenkin sitä mieltä, ettei ollut mitään suurempaa vaaraa hallituksen kaatumisesta, sillä jos esitettäisiin epäluottamuslause, niin on mahdollista, että kyllin monta konservatiivia pidättäytyisi äänestämästä.

Anomuksen esittämiseen kuningattarelle (siitä syystä, että Canadan perustuslaki, British North America Act, on Britannian parlamentin laatima) ryhdyttiin aikaisemmin Jean Lesagen johtaman hallituksen toimesta silloin kun maakunnan lainlaadinnallinen neuvosto paheksui aikaisempaa yritystä rajoittaa sen valtuuksia.

Itse lainlaadinnallinen neuvosto jonka jäsenyydessä on enemmistö oppositiossa olevia Union Nationale-puolueen jäseniä, on päättänyt esittää kuningattarelle oman vetoomuksensa, missä kehoitetaan häntä hylkäämään lainlaatijakunnan vetoomus.

Opposition johtaja John Diefenbaker on syyttänyt, että liittohallitus pyrkii viimeisimmällä yrityksellään leikkimään perustuslailla lunastaakseen pääministeri Pearsonin ja pääminister iJean Lesagen välillä annetun lupauksen.

Pasifistit "rakastavat" jopa USAn McNamaraa

Sanovat Vietnamin kansan tarvitsevan "leipää eikä pommeja" ja vaativat USAn sotilaiden kotiin tuomista Vietnamista ja muualta

Washington. — Noin kolmen tunnin kuluttua sen jälkeen kun hän tiedoitti, että Yhdysvallat lähettää 20,000 sotilasta lisää Vietnamiin, USAn sotaministeri Robert S. McNamara otti toimistossaan vastaan keskiviikkona 5-henkisen pasifistien lähetystön.

Viraston ulkopuolella mielenosoituksessa olleet pasifistit lauloivat :"I Love Everybody, I Love McNamara". (Rakastan kaikkia, minä rakastan McNamaraa.)

Pentagonin portin edustalla oli noin 70 mielenosoittajaa protestoiden Yhdysvaltain sotatoimia vastaan Vietnamissa ja Dominikaanisessa tasavallassa. Useilla mielenosoittajilla oli mainostauluja, missä julistettiin: 'He tarvitsevat leipää eikä pommeja": "Taistelkaa köyhyyden poistamiseksi eikä Vietnamin kansaa vastaan": "Tuokaa sotajoukkomme pois Vietnamista nyt": "Jos omatuntonne vaatii sitä, kieltäytykää palvelemasta asevoimissa".

Ensimmäinen kerta tapahtui niin, että mielenosoittajat saivat puhua Pentagonin rappusilta. Sanoen mielenosoitustaan "speak-in:ksi" — puhemielenosoitukseksi — nämä pasifistit puhuivat vuorotellen koko päivän.

Professori Gordon Christiansen, Connecticut Collegen kemianosaston johtaja, joka toimi näiden mielenosoittajien johtajana, dramatisoi mielenosoitusta lähettämällä hallitukselle takaisin sodasta saamansa kunniamerkit ja julistamalla, että hän ei maksa enää veroa Yhdysvaltain ohjelman tukemisen hyväksi.

Sotaministeri McNamaran puheilla olleen valtuuskunnan yksi jäsen, Presbyterikirkon papin, A. J. Musten rouva New Yorkista, antoi mr. McNamaralle miehensä toisesta maailmansodasta saamansa vapautustodistuksen, minkä Rev Muste oli allekirjoittanut.

Ennen mielenosoituksen alkua Pentagonin 300,000-henkiselle miliisi- ja työhenkilökunnalle sanottiin, että heidän tulee olla kylmänä ja rauhallisena. Mutta virkapukuisten poliisien lukumäärää lisättiin kuitenkin 46:sta 205:een. Monet siviilipukuiset turvallisuusmiehet kutsuttiin myös palvelukseen. Ohjeissa sanottiin kuitenkin, että "ketään (mielenosoittajaa) ei saa koskea ilman puolustusministeri McNamaran tai apulaisministeri Cyrus Vancen erikoismääräystä."

Mielenosoittajat jakoivat lentolehtisiä ja lentokirjasia. Yhden lentolehtisen otsakkeena oli: "Kuka laatii meidän ulkopolitiikkaamme, Pentagon vaiko kansa?" Toisessa sanottiin "Traagillinen taistelu, Yhdysvallat sodassa Vietnamissa" ja siinä oli kuva vietnamilaisperheestä, mukaanlukien turvattomasta, alastomasta tytöstä riisivainiolla, sotilaiden marssiessa taustalla.

Toukokuun 12 pnä oli samanlaisessa mielenosoituksessa Pentagonin luona tärkeimpien kirkkokuntien noin 500 edustajaa.

61 komitean jäsenenä ollut mies päätti lopulta luopua

Peterborough, Englanti. — Erään yhtiön johtokunnan jäsen George Covey sai vihdoinkin muutaman minuutin aikaa käyttääkseen oman hyvänsä harkitsemiseen ja niin hän laski, että hän oli jäsenenä vähintään 61 komiteassa. Tällöin hän päätti noudattaa lääkärinsä neuvoa ja erosi näistä komiteoista ja lisäksi vielä kunnan valtuustosta.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltalaiset viranomaiset ilmoittivat eilen (torstaina), että hallituksella ei ole tällä hetkellä minkäänlaisia aikeita keskeyttää Pohjois-Vietnamin pommittamista, kuten tapahtui toukokuun 13 ja 17 päivien välisenä aikana. Virkailijat, jotka kielsivät heidän nimiensä käyttämisen tämän tiedotuksen yhteydessä, sanoivat, että mahdollisesti joskus tulevaisuudessa voitaisiin tehdä siten.

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts vihjasi eilen, että mahdollisesti voitaisiin kutsua lainlaatijakunta ylimääräiseen istuntoon ensi syksynä pohtimaan Goldenbergin raporttia, missä ehdotetaan neljää kaupunkia käsittävän Metron muodostamista. Itse ehdotus laiksi ehdotettanee lainlaatijakunnan hyväksyttäväksi vasta ensi vuonna.

Yhdeksäntoistavuotias Anne Rowston, joka oli aikaisemmin 6 jalkaa 7 tuumaa pitkä, opettelee nyt — 5 jalan 11 tuuman mittaisena — kävelemään Oswestry Orthopedic-sairaalan lähettyvillä Hyden luona, Englanissa. Anne, joka oli liian pitkä poikaystävää saadakseen, "kutistettiin" siten, että luita lyhennettiin neljä tuumaa polvien yläpuolelta ja yli 3 tuumaa polvien alapuolelta. Nyt on kuitenkin ilmaantunut 6 jalkaa ja 5 tuumaa pitkä, 23-vuotias lontoolainen poika, Bill Dicker, joka on kirjoittanut Annelle ja vetää hänet todennäköisesti ensimmäisen kerran "kohtauspaikalle".

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kurja sairausvakuutuslaki

Mikä tahansa sairausvakuutuslaki, jonka tavoitteena on ensikädessä miljoonavoittojen kerääminen suurille vakuutusyhtiöille sairaitten ja vanhusten kustannuksella, on kerrassaan kurja ja tuomittava lakiteko.

Mutta juuri tällaisen sairausvakuutuslain aikoo Ontarion maakuntahallitus sälyttää tämän maakunnan asukkaitten kannettavaksi muiden poliittisten puolueiden, sekä työväen- ja farmarienjärjestöjen vastarinnasta huolimatta.

Ehdoton totuus myös on, että maakunnan väestö sidotaan tämän lain puitteissa suurten ja upporikkaitten vakuutusyhtiöiden lypsykarjaksi. Lain perustarkoituksena on taata näille amerikkalaisen pääoman kontrolloimille vakuutusyhtiöille entistä suuremmat voitot sairaitten kustannuksella ja tuloksena on se, että Ontarion väestö, mikä haluaa ja tarvitsee todellista sairaushuoltolakia voi nyt saada kannettavakseen sairausvakuutuslain, jonka ensimmäisenä tavoitteena on vakuutusyhtiöiden voittojen korottaminen ja vasta toisella tilalla ositainen sairausavustus.

Johtuen siitä, kun Ontarion sairausvakuutuslaki jää suurten vakuutusyhtiöiden hallintaan ja kontrolliin, tämän maakunnan asukkaiden taakaksi tulee taloudellisesti katsoen äärettömän epäedullinen sairashuolto. Kaiken kukkuraksi tämä sairausvakuutuslaki rangaisee Ontarion asukkaita siitä, jos he ovat vanhoja ja kroonillisesti sairaita, koska he ovat liikemaailman katsantokannan mukaan "riskitapauksia" vakuutusyhtiöille.

Vaikka tämän lain perusteella muodostetaan, vakuutusyhtiöiden ja "yleisön" edustajista erikoinen "neuvonantajakomitea" minkä tehtävänä on keskustella siitä, kuinka suuria maksuja yhtiöt perivät tästä sairausvakuutuksesta, niin toisaala kuitenkin on, että tämä elin on, kuten sen nimikin edellyttää, ainoastaan "neuvoa" antava komitea jolla ei ole mitään päätösvaltaa. Toisin sanoen, vakuutusmaksuista päättävät suuret vakuutusyhtiöt ja sillä siisti.

Tästä johtuu se, että ei edes Ontarion hallitus ole vielä tähän päivään mennessä voinut sanoa varmasti, kuinka suuria vakuutusmaksuja ruvetaan ontariolaisilta perimään tämän lain astuttua voimaan todennäköisesti noin vuoden kuluttua — ellei yleisen mielipiteen painostus saa sitä onnettomuutta estetyksi.

KALLISTA HOMMAA

Lainlaatijakunnan istunnossa käydyn keskustelun perusteella näyttää kuitenkin siltä, että "terveitten" ja nuorten ihmisten vakuutusmaksuiksi tulee aluksi noin $180.00 vuodessa, eli $15 kuukaudessa tai noin $3.50 viikossa. Toisin sanoen, tämä sairausvakuutus, mikä antaa yleisesti puhuen puolta huonomman palvelun ja turvan sairauden sattuessa, kuin antaisi tuomari Hallin kuninkaallisen komission ehdottama kansallinen sairaushuoltopalvelu, tulee kuitenkin puolta kalliimmaksi, mikä olisi tuomari Hallin suunnitteleman mukaan laadittava kansallinen sairaushuoltopalvelu; se on puolta kalliimpi kuin Saskatchewanissa nyt voimassa oleva, maakuntahallituksen hallinnassa oleva kansanomainen sairauspalvelu.

Kaiken kukkuraksi vakuutusyhtiöt ovat antaneet ymmärtää, ja Ontarion maakuntahallitus on sille ajatukselle siunauksensa, että vanhoilta ja kroonillisesti sairailta ontariolaisilta — niiltä riskiihmisiltä — peritään vieläkin suurempia vakuutusmaksuja, eräitten arvointien mukaan peräti $250 vuodessa, eli yli $20.00 kuukaudessa tai sitäkin enemmän!

Lain puolestapuhujat vetoavat siihen, että sen avulla varataan Ontarion köyhille ja vähävaraisille jonkinlainen sairausvakuutus. Totta onkin, että lakitekeleen mukaan varataan joko ilmainen tai osittain hallituksen maksama sairausvakuutus noin 1,800,000 ontariolaiselle. Hallitus maksaa — veronmaksajain varoilla — miltei miljoonan köyhän ontariolaisen sairausvakuutuksen ja osittain noin 850,000 sellaisen ontariolaisen sairausvakuutuksen, joiden "verotettava tuloerä" on korkeintaan tuhat dollaria vuodessa . . . Mutta näiden varattomienkin ihmisten sairausvakuutus — minkä veronmaksajat maksavat "omien" sairausvakuutukmaksujensa lisäksi — tulee maksamaan kaksi kertaa enemmän, mitä maksaa varattomien sairausvakuutus Saskatchewanin hallitukselle ja mitä tuomari Hallin kuninkaallinen komissio arvioi sen tulevan maksamaan jos laadittaan pakollinen, kansallinen sairaushuoltopalvelu kaikille canadalaisille. Toisin sanoen on arvioitu, että köyhien ja varattomien ontariolaisten sairausvakuutusavustus tulee maksamaan keskimäärin $45.00—$50.00 henkeä kohti, jota vastoin vastaava menoerä Saskatchewanissa on vain $24.00 ja tuomari Hallin komission arvion mukaan kansallisesti $24.95. Kaikesta huolimatta on arvioitu, että 15—20 prosenttia ontariolaisista — ehkä 400,000 perhettä — jää siitä huolimatta kokonaan tämän sairausvakuutuksen ulkopuolelle yksinkertaisesti siksi kun heillä ei ole varaa liittyä siihen. Miten voidaan luulla, että esimerkiksi $85.00 viikkopalkalla työskentelevä perheen huoltaja voi maksaa sen maksujensa lisäksi maksaa $180.00 vuodessa sairausvakuutusta — tai $250.00 siinä tapauksessa jos hän on tehnyt sellaisen "rikoksen" että hän on joko vanha tai kroonillisesti sairas?

VOITTOILU SYYNÄ

Mistä sitten johtuu, että Ontarion hallituksen ehdottama sairausvakuutus on yhtäältä niin äärettömän kallis ja toisaalta niin kovin kehnoa palvelua lupaava?

Yksinkertaisesti siitä kun se perustuu voittojen hankkimiseen ihmisten sairauden kustannuksella. Hallituksen ohjelma edellyttää yksinkertaisesti sitä, että nämä suuret ja muutenkin upporikkaat vakuutusyhtiöt saisivat ontariolaisten sairauden kustannuksella itselleen $40,000,000 suuruiset vuosivoitot. Ja kuten aina, nämä voitto-osingot päivät tavallisen kansan maksettavaksi siten lisäksi, että kansalaiset maksavat vakuutuksesta sairautensa varalta.

Toisin päin asian esittäkäsemme voimme turvautua tuomari Hallin kuninkaallisen komission tekemään laskelmaan.

Kysymys on siitä, kuinka suuri osa vakuutusdollarista "pidätetään" vakuutuskustannusten korvaukseksi. Hallituksen alaisuudessa riittää siihen tarkoitukseen 5 senttiä dollarista, sellaisen tuomari Hallin kuninkaallinen komissio, mutta yhtiöiden alaisten sairausvakuutusten kustannuksiin menee keskimäärin $0.28 jokaisesta vakuutusdollarista ninenomaan siksi, kun sairauden kustannuksiin lisätään vielä ihmisten sairauden kustannuksella perittävät voitot. Joissakin tapauksissa on todettu, että yksityisyhtiöiden sairausvakuutussuunnitelmista on henkilön maksettava keskimäärin peräti $2.51 ennenkuin hän on oikeutettu saamaan $1.00 vakuutusmaksua sairauden sattuessa.

Kaikista tällaisista tosiasioista huolimatta Ontarion toryhallitus aikoo väellä ja voimalla sälyttää tällaisen sairausvakuutuslain irvikuvan Ontarion väestön kannettavaksi ja maksettavaksi.

Kansalaistemme kautta Ontarion maakunnan, huolimatta lainkaan siitä, mitä lehtiä he lukevat ja mihin järjestöihin he kuuluvat, tulisi yhtyä Ontarion muihin asukkaisiin vaatimuksessa, että tällaista lakitekelettä ei sovi täytäntöön panna, mikäli konservatiivipuolue haluaa valta-asemansa säilyttää seuraavissa vaaleissa.

Ranskan sosialistien ratkaisu

Harvoin missään suurvallassa on ajauduttu tärkeisiin presidentinvaaleihin yhtä epämääräisissä puitteissa kuin nyt Ranskassa. Ajautua-sanaa on tässä yhteydessä käytetty tarkoituksellisesti, sillä ensinnäkin vaalien ajankohtaa ei ole vieläkään virallisesti julistettu ja ensi joulukuusta puhutaan vain siksi, että presidentin toimikauden on uuden perustuslain mukaan määrä kestää seitsemän vuotta, joten uusi presidentti on ennen vuoden vaihdetta valittava. Toiseksi Charles de Gaullen puolue UNR ei ole vieläkään asettanut virallista presidenttiehdokasta, ja vaikka pidetäänkin selvänä, että 75-vuotias ken raali de Gaulle asettuu uudelleen valittavaksi, niin mikään ei silti ole lopullisesti varmaa.

Ja kolmanneksi näköalat de Gaullen vastaehdokkaan kohdalla eivät suinkaan vielä ole likimainkaan selvät. Tosin sosialistipuolue on jo asettunut Marseillesin pormestarin Gaston Defferren taakse, mutta painavalla syyllä voidaan tässä yhteydessä odottaa vielä yllättäviä käänteitä. Defferrehän on puolueensa keskuudessa hyvin kiistanalainen oikeistosiiven hahmo, joka melkoista y k s i t y i s y r i t t e l i ä i s y y t t ä osoittaen on vivunnut itsensä nykyisiin asemiin. Hänen presidenttiehdokkuutensa tuotiin ohi varsinaisen työjärjestyksen puoluetoimikunnan käsittelyyn joulukuussa 1963, jolloin mielipiteet menivät pahasti ristiin, ja puoluejohtaja Guy Mollet vaati asian käsittelyä puoluekokouksessa. Tämä tapahtui viime vuoden helmikuussa, jolloin Defferren ehdokkuus tosin hyväksyttiin, samoin hänen mahdollisimman laajan rintaman rakentamisesta hänen taakseen, mutta mitään varsinaista ohjelmaa Defferren ehdokkuudelle ei kuitenkaan hyväksytty.

Tavallaan siis Defferre sai puoluekokoukselta jonkinlaisen avoimen valtakirjan, jota hän on tämän jälkeen käyttänyt hyvin oikeistolaisittain tulkittuna. Defferre lähti siitä, että vaalirintamaan ei pidä hyväksyä kommunisteja, vaan sitä on laajennettava sosialisteista oikealle ja tässä mielessä hän torjui vaaliliiton kommunistien kanssa viime maaliskuun kunnallisvaaleissa. Sen jälkeen hän on käynyt neuvonpitoa de Gaullen musertaman entisen valtapuolueen, katolisen MRPn kanssa, joka vastasi viime kuun lopulla myönteisesti Defferren esityksiin, mutta kovin ehdoin. MRP vaati, että kommunistien kanssa ei saada olla minkäänlaisissa tekemisissä, että liitosta ei saa tulla sosialistien "satelliittia", että vaaliliitto myöhemmin laajennetaan "pitempiaikaiseksi solidaarisuusjärjestöksi" (joka ajan oloon voisi merkitä sosialistipuolueen kuolemista) ja että rintama laajennetaan käsittämään myös MRP:stä oikealla olevat riippumattomat konservatiivit.

Sosialistien puoluekokous käsitteli Defferren hankkeita jokin aika sitten pitämässään kokouksessa, jossa Defferren kaavailut ja MRPn liittoehdot vain hieman muunnettuina hyväksyttiin. Istunnosta muodostui kuitenkin hyvin kiihkeäsyineen, jossa Defferren ja Guy Mollet'n johtamat siivet iskivät kipinäsiti yhteen ja jonkinlaiseksi välienselvittelyksi muodostui äänestys, joka koski vaaliliittoutuman kokoonpanoa koskevan komitean asettamista. Siinä Defferre sai taaksen 1,302 ääntä, Mollet 1,270 ja näiden välillä kompromissia etsinyt ryhmittymä 394. Tämän mukaan komiteaan tuli Defferren kannattajia 14, Mollet'in 13 ja muita neljä. Asia on nyt tässä pisteessä ja se ratkeaa heinäkuun 18 ja 19 päivänä, jolloin sosialistien erikoiskongressi kokoontuu päättämään lopullisesti asiasta.

Eräillä tahoilla on väitetty, että Defferre on jo voittanut pelin ja saanut sosialistit talutusnuoraansa ja liittoutumaan oikeistopuolueiden kanssa. Näin selvänä ei kuitenkaan näe pelliä esim. Dagens Nyheterin Pariisin-kirjeenvaihtaja, joka sanoo mm. seuraavaa:

"Antamalla perään Defferrelle hän (Mollet) saavutti kolme päämäärää: puolue ei hajonnut, hänet itsensä valittiin uudelleen puoluejohtajaksi, eikä Defferre luopunut syrjään presidenttiehdokkuudesta. Defferre uhkasi luopua vain siinä tapauksessa, että (vaaliliitto) esitystä ei hyväksyttäisi. Sitä vastoin hän ei ollut milloinkaan sanonut, että hän luopuisi, jos hän epäonnistuisi liittoutuman muodostamisessa."

Ranskan sosialistipuolue seisoo siis nyt tärkeän ratkaisun edessä. Liittolaiseksi valittu MRP edustaa osin hyvinkin jyrkkää oikeistolaisuutta ja on puolueena sellainen, jonka ohjelma noudattelee täysin USAn "atlantilaisia" linjoja. Jos siis sosialistien ja MRPn vaalirintama muodostuu, niin silloin ulkopolitiikasta tulee tärkein vedenjakaja, joka merkitsee, että sosialistit ryhtyvät vastustamaan de Gaullen kannanottoja jotka puolestaan ovat olleet poikkeltoin USAn sapelipolitiikan kanssa ja he merkitsisi sosialistien kohtalokasta alennustilaa — kansainvälisestikin ajatellen. Ei siis ihme, että melkoinen ristiveto käy yhä puolueen sisällä ja nimenomaan maan pohjoisosien edustajat ovat jyrkästi tällaista käännettä vastustaneet. Onpa tällöin puhuttu sellaisestakin mahdollisuudesta, että Ranskaan perustetaan uusi, sosialistisittain suuntautuva sosialistipuolue.

Kaiken jälkeen on helppo ymmärtää myös, että Ranskan kommunistinen puolue ei ole tuntenut edes mitään harrastusta pyrkiä sosialistien kanssa yhteiseen vaalirintamaan Defferren kaavoittamissa puitteissa. Ja jos Defferren hahmottelema kehitys tulee toteutumaan, niin kommunistit epäilemättä asettavat oman presidenttiehdokkaansa. Ranskan kommunistit edustavat n. 20% maan äänestäjäkunnasta, ja vaikka heidän edustajallaan ei olekaan mitään mahdollisuuksia tulla valituksi, niin toisaalta nämä äänet ovat pois Defferren pussista, jonka mahdollisuudet muuttuvat tällöin olemattomiksi. Toisin sanoen: de Gaulle tulisi valituksi joka tapauksessa, mutta sosialistipuolue olisi myynyt sielunsa oikeistolaisista killingeistä. — OL.

KUINKA KAUAN KESTÄÄ USAn KORKEASUHDANNE

Kurssit New Yorkin pörssissä ovat laskeneet viime aikoina voimakkaimmin sitten presidentti Kennedyn murhan. D o w J o n e s i n teollisuusosakkeiden indeksi laski 13.10 pisteellä, kun vastaava lasku oli Kennedyn murhan jälkeen 21.16 pistettä. Dominikaanisen tasavallan ja Vietnamin tapausten ohella suuriman luottamuksen horjumisen on aiheuttanut USA:n keskuspankkineuvoston presidentti McChesney Martinin äsken pitämä puhe, jossa hän totesi USAn nykyisestä suhdannetilanteesta useita pelottavia yhtäläisyyksiä tilanteen kanssa ennen suurta pörssiromahdusta vuonna 1929.

* * *

Martinin puhe on vaikuttanut pommin tavoin. Yhä useammin ja laajemmin kysytään, kuinka kauan vielä kestää USA:n yli neljä vuotta jatkunut korkeasuhdanne. Martin mainitsi, että erilaisuuksista huolimatta antavat nykyiselle tilanteelle leimansa monet yhtäläisyydet, jotka vallitsivat v. 1929 seitsemän vuotta kestäneen korkeasuhdanteen jälkeen. Tuolloinen korkeasuhdanne päättyi yllättäen historian aimutlaatuisimpaan romahdukseen New Yorkin pörssissä vuoden 1929 lokakuussa. Martin mainitsi, että kyllä muutkin tietävät ja tuntevat nämä yhtäläisyydet, mutta hän on ensimmäisenä virallisena henkilönä uskaltanut tuoda tämän esille. Hallitus Washingtonissa on kuitannut Martinin puheen täysin vaieten, mitä pidetään ahdistavana merkkinä.

* * *

Martin mainitsi puheessaan, että nousukausi ennen vuoden 1929 romahdusta keskittyi pääasiassa teollisuusmaihin ja näissä taas pääasiassa teollisuuden piiriin. Näin on laita nytkin. Suunnaton velkaantuminen keskittyi ennen vuoden 1929 romahdusta hypoteekki- ja kulutusluottoihin, kuten nykyisinkin. Rahan kiertokulku paisui tuolloin myös luonnottoman suureksi. Mutta tällä kertaa on suurena vaarana lisäksi se, että tämä kiertokulku perustuu suuresti supistuneisiin kultavarantoihin. USA:n suuri ja krooninen maksutaseen vajaus on tuonut aivan uuden vaaramomentin, jota ei ollut vuonna 1929. Yhtäläisyyksiä sen sijaan löytyy siinä, että kansainvälisen maksuliikkeen päävaluutat, dollari ja punta, olivat heikossa asemassa vuonna 1929, kuten nytkin.

Martin mainitsi, että asiantuntijat väittivät aina viimeiseen asti ennen vuoden 1929 romahdusta, että USA oli selviytynyt jo uhkaavista kriiseistä. Martin, jota luetaan vakamuksellisiin konservatiiveihin, mainitsi kokemuksen osoittavan, että tämän päivän asiantuntijat eivät ole sen tietorikkaimpia USA:n konjunktuurikehityksestä kuin asiantuntijat ennen vuotta 1929.

* * *

Ja nyt on selvää, että konjunktuurit rupeavat ehtymään lähikuukausina. Tämä on nähtävissä mm. teräs- ja autoteollisuudessa, jotka ovat ohittaneet parhaat päivänsä. Investoinneissa on todettavissa vain vähäistä lisäystä. Erästä kaikkein pahimmasta taloudellisesta rasitteesta, suuresta työttömyydestä, USA ei ole päässyt eroon. Kuluvan vuoden huippukonjunktuurikuukausina työttömyys on pysynyt koko ajan itsepintaisesti runsaasti yli 5 prosentin suuruisena.

Vaikka presidentti Johnsonia on pidettykin kaikkein "liikeystävällisimpänä" USA:n täähän astisista presidenteistä, on luottamus häneen pahasti horjunut. USA:n hallituksen varsinkin finanssiministeri Henry Fowlerin ja kauppaministeri John Connorin vakuutukset korkeasuhdanteiden jatkumisesta eivät tunnu luotettavilta. Presidentti Johnsonin pitäisi nopeasti esittää Martinin puheelle vastinetta, mutta ollaan epätietoisia, mistä hän sen ottaa.

— Kras.

AITIEN KESKEN

Äiti-kenguru sanoi toiselle: "Toivottavasti huomenna on kaunis päivä. En pidä lainkaan siitä kun lapset leikkivät sisällä."

Mitä muut sanovat

VIETNAMIN NOIDANKEHÄSTÄ

... kirjoittaa maalaisliiton Keskisuomalainen, joka toteaa sodan jatkumisen ja laajentumisen Vietnamissa uhkaavan rauhanomaisen rinnakkainolon säilymistä ulkomaanpolitiikassa yleensä.

Jo tähän mennessä Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suhteet osoittavat melkoista viilenemistä. Kun tällaista tapahtuu yhdellä suunnalla, se tavallisesti on leimaa ja virikettä antava myös toisella maailmankolkalla, sillä kriisin mahdollisuuksia on eri tahoilla mailmaa.

Toivottavasti ei tilanne kärjisty siihen pisteeseen, että sotatoimet laajenevat yli valtioiden rajojen. Katseet kohdistuvatkin nyt ennenkaikkea Washingtoniin, presidentti Johnsonin ja hänen moniin vaikutusvaltaisiin neuvonantajiinsa."

MIELETTÖMÄKSI

leimaa Hämeen Yhteistyö USA:n hallituksen politiikan Vietnamissa:

"Selvääkin selvempää on, että USA ei kykene milloinkaan voittamaan paikallista Vietnamin sotaa. Vietnamin vapautusarmeijalla on lähes koko kansan tuki takanaan. Vietkong saa pian myös sadekuukaudesta mahtavan liittolaisen itselleen. Ulkopoliittiset tarkkailijat ovatkin kehottaneet amerikkalaisia lopettamaan sotansa nopeasti ja tunnustamaan Vietnamin kansalla oikeus itse päättää asioistaan. USA:n ei kannata vedota arvovaltaansa, sillä sen arvovalta romahtaa maailman silmissä sitä enemmän, mitä pitempään sota jatkuu.

Presidentti Johnson ja hänen lähimmät sotilaalliset neuvonantajansa ovat menettäneet kyvyn nähdä asioita realisesti. Siinä onkin tällä hetkellä suurin vaara, sillä Vietnamin sota saattaa helposti laajeta, ja jos näin käy, se merkitsee suunnatonta onnettomuutta ihmiskunnalle. Mikäli Washingtonissa on jäljellä edes vähäkin tervettä järkeä, USA lopettaa pommitukset ja panee sotakoneistonsa käymään peruutusvaihteella."

"FESTIVAALI AVAA UUSIA NÄKÖKULMIA"

Helsinki. — Vaikka kylmän sodon pahimmat vuodet jäivät 50-lukuun, on maailma vieläkin melko selväpiirteisesti jakautunut kahteen vihamieliseen leiriin. Itää ja länttä erottavan vihan ja epäluulon rajan lisäksi on vedetty muutamia uusia tällaisia rajoja. Pelon ja epäluulon poistaminen kansainvälisestä politiikasta ei ole aivan yksinkertainen asia: toivoa tässä suhteessa ei voida asettaa vain valtioiden viralliseen ulkopolitiikkaan. Myös kansojen, yksityisten kansalaisten ja yhteisöjen on oltava mukana muureja särkemässä, sanoi Helsingin sadankomitean puheenjohtaja Kalevi Suomela ja selitti:

Festivaali on tilaisuus, jossa osan ottajille tarjoutuu tilaisuus dialogiin, ajatusten vaihtoon. Mitä erilaisempia poliittisia ja uskonnollisia näkemyksiä festivaalin osanottajat edustavat, sen parempi dialogi. Käsitykseni nimittäin on, että kun me äärettömän vaaralliseksi käyneessä maailmassa pyrimme elämään rauhassa, niin tärkeintä ei ole suuri yksimielisyys vaan hiven suvaitsevuutta. Me.dän on opittava ymmärtämään, että asioista voi olla erilaisia käsityksiä ja että omistamme poikkeavat eivät aina ole ehdottomasti vääriä, ei ainakaan ehdottomasti vihattavia. Tämän takia toivon että mahdollisimman useat suomalaiset saisivat tilaisuuden osallistua festivaaliin. Se näkökulma, joka avautuu maailmaan Etelä-Amerikasta, Afrikasta, Kiinasta tai vaikkapa vain Norjasta on monella tavoin toisenlainen kun tuttu suomalainen. Ja näiden näkökulmien tunteminen on tärkeätä, siitä on eräässä mielessä tullut elämän ja kuoleman kysymys.

On sanottu, että festivaaliin ei pidä osallistua, koska se kuitenkin on vain itäryhmän maiden propagandaa. Tietysti festivaalilla tehdään propagandaa, jokainen omaansa, ja juuri siksi festivaaliin pitääkin osallistua. Dialogi ei nimittäin synny sensuroimalla. Se syntyy vain keskustelemalla — ensin ehkä huonosti, mutta ajan mittaan varmasti yhä paremmin.

ITALIAN SOSIALISTIT "KAHDELLA TUOLILLA"

Moskova. — Pravdan Rooman-kirjeenvaihtaja V. Jermakov toteaa Italian sosialistisen puolueen politiikkaa kommentoidessaan, että sen johtajat istuvat kahdella tuolilla nykyisessä hallituskokoomuksessa: he valittavat, että kristillisdemokraattinen puolue pyrkii tarmokkaasti siirtämään maan poliittisen elämän painopisteen yhä enemmän oikealle, mutta itse asiassa seuraavat jatkuvasti kristillisdemokraattisen puolueen hallitukselle sanelemaa linjaa.

"Toisaalta sosialistisen puolueen johto tuomitsi yksimielisesti hyväksytyissä päätöslauselmissa Yhdysvaltain hyökkäyksen Kaakkois-Aasiassa ja väliintulon Santo Domingossa. Mutta toisaalta taas sosialistit nämä päätöslauselmat unohtaen kannattavat hallituksessa kristillisdemokraattien Yhdysvaltoja tukevaa politiikkaa. Nämä ovat pääministeri Oldo Moron suulla ilmaisseet 'täydellisesti ymmärtävänsä' hyökkääjien toimenpiteitä", kirjoittaa Jermakov.

Kirjeenvaihtaja huomauttaa, että Italian lehdistön mukaan puolueen ristiriitaisuudet "tulevat yhä kärkevämmiksi ja syvemmiksi. Kommu-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

PÄIVÄN PAKINA

PROF. PUNTILAN UUSI PESÄ

"Sosialidemokraatti" on tiedoittanut juhlallisesti, niin kerrotaan Suomen ulkoasiainministeriön tiedonannossa, että Sosialidemokraattinen puolue kasvaa ja voimistuu sikäli, jotta "Sörnäisten Sos. dem. seura hyväksyi tiistai-iltana pitämässään kokouksessa jäsenekseen Prof. L. A. Puntilan . . ."

Puntilan jäsenyys edustaa siis erikoistapausta koska tiedetään, että tällaisia juhlallisia lausunto- ja Suomen Sos. dem puolue ei ole muiden jäsenten liittymisestä ainakaan tähän mennessä antanut.

Kun "Tapaus Puntila Y.m." antoi lisäksi Toronton Vapaa Sanalle aiheen riemastua siitä, että "Suomessa on viime vuosien aikana ollut havaittavissa verraten runsaasti sivistyneistön liittymistä Sosialidemokraattiseen puolueeseen", niin meilläkin taitaa olla aihetta tutustua asiaan hieman yksityiskohtaisemmin.

Ottakaamme ensimmäiseksi "todistajaksi" Suomen kokoomuksen Aamulehti, joka myös iloitsee siitä, että Sos. dem puolueeseen tulee "rasvanahkaisten työläisten" asemesta "oppinutta ja kokenutta väkeä, joka on joutunut jo ennen siirtymistään ottamaan kantaa suuriin taloudellisiin kysymyksiin sekä tekemään vastuunalaisissa asemissa vaikeitakin ratkaisuja."

Näyttää siis siltä, että professori Puntilalle kaavaillaan Sos. dem. puolueessa vähän huomattavampaa asemaa kuin tavallisille "uusille tulokkaille" ja aamulehti vakuuttaa, että Puntila ei ole Sos. dem puolueeseen mennyt mitään sosialismia harjoittamaan, vaan mieluumminkin kokoomuksen uskottuna miehenä valvomaan ettei sosialismiin ja sosiaalisiin uudistuksiin kiinnitettäisiin liijan suurta huomiota.

Aina valpas Kansan Uutiset lehti kirjoitti jo viikkoa ennen professori Puntilan uutta tulemista noin nimeensä:

"Professori Lauri Adolf Puntila on niitä vanhenevia herroja, jotka saavat aika ajoin ylimääräistä huomiota osakseen. Keskustelun herättäjänä on nyt Puntilan jäsenanomus Sörnäisten 'sosialidemokraattiseen yhdistykseen' ja lyödään vetoja, miten yhdistys paperin käsittelee. Sos. dem lehdistössä on viime kuukausina paljon puhuttu sosialidemokraattisten liikkeen laajenemisesta ja voiman kasvusta, mutta kukapa aavisti, että se kasvu olisikin Lauri A. Puntila.

"Puntila on käsite, puntilismi, kokonainen valtiojärjestelmä. Puntila johti valtion tiedoitustoimintaa ja koko valtakunnallista propagandaa kovina vuosina 1940—1943 ja loi pohjan "puntilismille". Erittäin merkittäväksi on arvioitu hänen työnsä pääministerin sihteerinä samaan aikaan 1940—1943. On väitetty, että Puntilan käsi ohjasi paljosti tuon ajan korkeaa politiikkaa julkisesti näkyvämpien hahmojen takaa, joten vähäksi ei ole arvioitava hänen vaikutustaan noiden vuosien korkeisiin valtiotekoihin.

"Puntila osoittaa olevansa yhä varsin vitaalinen lintu rakentaessaan nyt uutta pesäänsä sosialidemokraattiseen puolueeseen. Mitähän Puntila sieltä etsii ja mitä etsii hänestä sosialidemokraattinen puolue? Ei hän varmaan tyydy esimerkiksi vain jäsenmaksujen kerääjän osaan Sörnäisten yhdistyksessä, niin tärkeä kuin tämäkin virka aina työväenjärjestöissä on ollut. Puntilan väitetäänkin jo raivanneen uutta poliittista tietään valmistelemalla sos. dem. puolueelle kulttuuriohjelmaa (!) — niin hupaisa ajatus kuin yhdistelmä Puntila ja sos. dem. puolueen uusi kulttuuriohjelma jonkun mielestä saattaa ollakin. Olisiko niin, että juuri Puntila kokemuksineen pantaisiin viitoittamaan sos. dem. puolueelle myös ulkopoliittisia linjoja, joiden uudistamisen tarpeesta on kirjoitettu aina ulkomaiden lehdistöä myöten?"

Suomen Sos. dem. liiton äänenkannattaja Päivän Sanomat puhuu puolestaan Sosialidemokraattisen puolueen "vanhasta painolastista", jota kartutetaan vielä Puntilalle. Mainittu lehti kirjoittaa:

". . . Sosialidemokraattisen puolueen 'kovan linjan' politiikka on joka tapauksessa johtamassa täydelliseen haaksirikkoon. Puolue yrittää tosin silloin tällöin reivata purjeitaan, mutta tunnetusti heikolla menestyksellä. Menneisyyden painolasti, jota vielä nykyiset suoraselkäiset kulissientakaiset regissöörit omalta osaltaan lisäävät, on niin raskas, ettei alusta pystytä kääntämään oikeaan suuntaan, vaikka ruorissa olisi vahvempiakin miehiä. Vanhan painolastin heittäminen mereen olisi ainoa pelastus mutta sitäpä juuri ei haluta tehdä, vaan päinvastoin lastia vain kartutetaan kuten tapaus Puntilakin todistaa . . ."

Eräissä porvarillisissa suomalaislehdissä on arveltu, että Puntilasta voidaan leipoa oikein presidenttiehdokas Sos. dem. puolueelle. Mene ja tiedä. Hyöty olisi silloin molemminpuolinen. Puntilan kyvyt ja edut tulisivat tunnustetuksi vaikka niitä ei porvarillisella taholla ainakaan siinä määrin tunnustettu — ja sos. dem. puolueen ei tarvitsisi enää lyödä päätään kokoomuksen Honkaan — sillä kun olisi presidentin ehdokas oikein "omasta takaa".

Ninpä Toronton Vapaa Sana kirjoitti asiasta ilmeisesti syvästi haltioissaan:

"Ilmeisesti Sos. dem. puolueen selväpiirteinen toiminta . . . ovat luoneet pohjan korkeamman akateemisen sivistyksen saaneiden lähentymisen puolueeseen."

Sen, kun vaan.

Eipä silti. Täkäläiseen Vapaa Sanaan verrattuna, prof. Puntila on eräissä poliittisissa asioissa aika paha "vasemmistolainen" rienaaja. — Känsäkoura.

Urheilua

Suu messingillä palasivat TULn joukkueet kotiin

Helsinki. (KU) — Maanantaina palasi kotiin TULn nais- ja miesvoimistelijain, sekä pöytätennispelaajien suuri joukkue Hollantiin ja Ranskaan tekemältään kilpailu- ja näytösmatkalta. Varsinais-Suomen piirin naisvoimistelijat olivat saaneet valtavan suosion juhla- ja televisioesiintymisillään. Miesvoimistelijat Hannu Rantakarin johdolla ja pöytätennispelaajat puolestaan menestyivät mainiosti oman lajinsa kilpailuissa.

Haagissa järjestettyjen Hollannin työläisurheiluliiton 50-vuotisjuhlien yhteydessä järjestetyissä kansainvälisissä voimistelukilpailuissa selviytyivät TUL:n voimistelijat voittajiksi. Hannu Rantakari oli paras yhteispisteissä. Lajivoittoja kertyi hänelle kolme, Reino Heinolle kaksi ja Lasse Laineelle yksi.

Haagin kilpailuissa menestyivät pöytätennispelaajista parhaiten E. Antikainen, Pouttu ja Eija Valasti. Pariisissa pelattiin liitto-ottelu Ranskan veljesjärjestöä FSGT:tä vastaan. Miesten A-ottelussa hävisivät suomalaiset niukasti, B-ottelussa tuli voitto ja naiset hävisivät.

Haagin pöytätenniskilpailuihin osallistui 54 pelaajaa 8:sta eri maasta. Loppukilpailut suoritettiin cupsysteemin mukaisesti siten, että joka kierroksen jälkeen arvottiin ottelujärjestys. TUL:n pelaajista selvisivät kaikki viisi pelaajia loppukierroksille, joissa kilpailujen voittaja Itävallan G. Heine pudotti ensin O. Aarnion 2—0 (—14. —16) sitten Esa Valastin 2—0 (—15. —15) ja lopuksi E. Antikaisen 2—0 (—15. —15). Taisteltaessa toisesta loppuottelupaikasta kärsi P. Pouttu 2—0 tappion Ranskan Floch'ille sijoittuen siten E. Antikaisen kanssa 3. sijalle.

—•—

GeeBee Suomessa

Helsinki. — Suomen yksi tunnetuin nyrkkeilijäpersoona Gunnar Barlund eli lyhyesti vain GeeBee, tuli äskettäin rouvansa kanssa Yhdysvalloista Suomeen vierailemaan ja pistäytyi hetimiten täkäläisellä Stadionilla Suomen ammattinyrkkeilijäin harjoituksiin tutustumassa.

Tilatkaa Vapaus!

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme
LAURI MÄKELÄN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,
Lempi ja Antero Salminen
Toronto Ontario

Urheiluliittomme juhlavuosi 1965

Valmistuessaan Sudburyssa heinä- ja elokuun vaihteessa pidettävään suurjuhlaan — Yhdeksättä yhteistä Liitto-, laulu- ja soittojuhlaa — varten, viettää järjestävän ryhmän toinen osapuoli, Suomalais-Canadalainen Amatööriurheiluliitto erikoista juhlavuottaan.

Viime maaliskuun 22 pnä tuli nimittäin kuluneeksi tasan 40 vuotta siitä, jolloin tämä voimistelun ja urheilun edistämiseksi niin arvokasta työtä tehnyt Liittomme perustettiin. Useat Liittoon kuuluvat ja vieläkin toimivat seurat on tosin perustettu jo lähes 60 vuotta sitten, mutta maaliskuun 22 pnä 1925 pidettiin Keski-Ontarion pienessä kaivoskylässä, Creightonissa kokous, missä lausuttiin Liittomme syntysanat. Liitto perustettiin silloin toiminnassa olleiden urheiluseurojen ja niiden jäsenten toivomusten mukaisesti antamaan kansallista johtoa ja tukea erillään ja sen vuoksi monesti hapuillen toimineille seuroille.

Sanan varsinaisessa mielessä SCAUL perustettiin urheiluväen toimesta ja urheiluväen hyväksi.

Toisaalta muistetaan, että Liiton perustamista ja kehitystä joudutti se läheinen yhteistoiminta ja yhteisymmärrys, missä Liittomme ja CSJ ovat näiden vuosien aikana olleet.

Liitto omaksui heti perustamispäivästään alkaen työväen urheiluliikkeelle ominaisen päämäärän ja tavoitteen, eli sellaisen pyrkimyksen, että saataisiin vedetyksi mahdollisimman suuret piirit kansalaisistamme yksityisesti ja yhteiskunnallisesti kehittävään urheilutoimintaan. Tavoitteena on aina ollut ihmisen, varsinkin nuoren ihmisen fyysillinen kehitys, mikä tapahtuu luonnollisesti parhaiten laajan joukkotoiminnan puitteissa. Tämä j o u k k o urheilupäämäärä selittää myös sen, miksi tästä Canadan koko kansaan verrattavasta suhteellisen pienestä Liitostamme on lähtenyt niin monta tunnettua ja hyvätasoista urheilijaa, juoksijoista heittäjiin ja hiihtäjiin sekä painijoihin asti, jotka ovat kunnialla edustaneet Canadan värejä lukuisissa kansainvälisissäkin kilpailuissa.

Uskottavaa myös on, että Canadan suomalaisen historiaa kirjoitettaessa tulevaisuudessa, tullaan toteamaan se, että urheilualalla, erikoisesti yleisurheilun, hiihdon ja klassillisen painin alalla, ovat täkäläiset kansalaisemme antaneet yhden arvokkaimman panoksensa Canadan kehittyvän kulttuurielämän hyväksi. Muistaa nimittäin tulee tämän juhlavuoden yhteydessä se tosiasia, että nyt nopeassa nousukaudessa oleva rata- ja kenttäurheilu, sekä hiihto ja ns. klasillinen paini, oli Canadassa vielä kolmisenkymmentä vuotta sitten niin pientä ja hapuilevaa, että SCAULn järjestämät kilpailut pystyivät antamaan virikettä ja rohkaisua Canadan laajemmille kansalaisryhmille varsinkin näillä aloilla.

Urheilutoiminnalla on ollut ehdottomasti myönteinen ja rakentava vaikutus nuorisoomme yleensä näiden vuosien aikana. Kuinka moni äiti ja isä onkaan voinut sanoa, kun hänen poikansa ja tyttönsä on saatu kiintymään kehittävään urheilutoimintaan ja siten suoraan sanoen "vedetyksi pois kadulta", että "meillä on hyvä poika", tai että "meillä on hyvä tyttö."

Liittomme onkin varannut urheiluun kiintyneille nuorille tämän 40 vuoden aikana hyvää ja rakentavaa seuraa. Se on kasvattanut henkisesti ja fyysillisesti terveitä ja voimakkaita kansalaisia, joita tämä uusi kotimaamme tarvitsee, ja joista ominaisuuksista nämä ihmiset saavat nauttia vielä vanhoillakin päivillään, koska he ovat tulleet, kiitos terveelle urheilulle ja kisailulle — pystyviksi kamppailemaan elämän vaikeimmissakin ja vaativimmissakin tilanteissa.

Mutta me emme tänä merkkivuonna yksinomaan taaksepäin, sillä kuten sanotaan "neljästäkymmenestä elämä alkaa". Niin myös SCAUL katsoo merkkivuotensa luottamuksella sekä nykyisyyteen että tulevaisuuteen.

Kokemuksista tiedämme, että Liiton ja seurojen toiminta ei ole ollut koskaan helppoa. Aina on ollut ratkaistavana vaikeuksia ja pulmia. Myös tiedetään, että todellista suomalaisen työläisen "sisua", kärsivällisyyttä ja "tekemisen taitoa" tarvitaan nykyäänkin ja tulevaisuudessakin. Mutta mitä tahansa vaikeuksia meillä nykyään onkin, ne on jossakin määrin helpommin voitettavissa niiden kokemusten ja opetusten perusteella, mitä urheilutoimintamme esiraivaajat ovat näiden vuosikymmenien aikana hankkineet.

Tulevaisuus kuuluu nuorisolle — erikoisesti juuri työtätekevän kansanosan nuorisolle. Siinä mielessä voi Liitto katsoa luottamuksellisesti eteenpäin tänä merkkivuotena.

Valmistuessamme nyt viettämään yhdeksättä yhteistä Liitto-, laulu- ja soittojuhlaa, me olemme vakuuttuneita siitä, että siitä tulee entistä juhlavampi ja antoisampi.

Me seuraamme luonnollisesti levottomin mielin mitä tapahtuu sodan pilvissä, jotka ovat kokoontuneet eri puolille poliittista taivaan rantaa. Tässä yhteydessä me muistamme, että toisen maailmansodan alettua edellisenä syksynä, vuonna 1940 ei ollut liittojuhlaa. Kun Natsi-Saksa veti mukaan lisäksi Neuvostoliittoon sodan jälkipuolella vuonna 1941, niin ainakaan vuonna ei ollut liittojuhlaa. Mutta kun sodan voimat oli Euroopassa lyöty ja kun rauhan aurinko oli päässyt sotapilvien takaa pois vuonna 1944, niin sinä vuonna pidettiin jälleen liittojuhlat!

Me näemme myös, että minkäänlainen urheilutoiminta ei voi menestyä Etelä-Vietnamissa, Kongossa ja muissa sodan ja väkivallan alaisuudessa olevissa maissa.

Siksi on Liittomme osallistunut urheilutoimintansa ohella ja rinnalla aktiiviseen toimintaan kansainvälisen rauhan säilyttämiseksi hyväksi. Siksi Liittomme uskoo, että kaikkien urheilutoimintaan kiintyvien ihmisten velvollisuus on puolustaa rauhan olosuhteita kaikkialla maailmassa, ja että rauhan vakiinnuttaminen palvelee niin urheilun kuin muidenkin ihmisten parhaita etuja.

Yksilöinä me voimme tietenkin kunnioittaa monella eri tavalla sitä arvokasta työtä, mitä SCAUL on urheilutoiminnan vaativalla saralla kuluneen 40 vuoden aikana suorittanut. Yksi käytännöllisin "onnittelukeino" tällä hetkellä on se, että autamme kukin osaltamme Sudburyssa heinä- ja elokuun vaihteessa pidettävää suurjuhlaa niin, että siitä tulee, kuten on tarkoituskin, osanottajamäärältään suurin ja ohjelmansa puolesta antoisin juhla tähän mennessä.

Onnitelkaamme siis yhteisvoimin nyt juhlavuottaan viettävää Liittoa.

— W. E.

SCAUL:n Urheilukirja

Urheiluväen hieno vuosikirja — SCAUL:n 40-vuotisjuhleen kunniaksi toimitettu Canadan suomalaisten URHEILUKIRJA, on juuri ilmestynyt painosta ja lähetetty urheiluseuroille.

Tässä tavallista kirjakokoa olevassa, 64 sivua käsittävässä julkaisussa on lähes kahdenkymmenen avustajan mielenkiintoiset kirjoitukset eri paikkakunnilta, kosketellen joko tavalla tai toisella sekä Liiton että eri seurojen toimintaa. Vaikka Urheilukirjan kuvitusta jouduttiin kirjoitusten "runsaudenpulan" vuoksi vähentämään siitä, mitä sen toimituksesta huolehtinut Liittotoimikunta oli suunnitellut, niin URHEILUKIRJASSA on kuitenkin noin kaksikymmentä kuvaa — miltei kaikki erikoisesti tätä julkaisua varten valmistettuja.

Urheilukirjassa on paljon historiallisia tietoja sekä seuroista että yksilöistä, jotka ovat eri paikkakunnilla urheilutoimintaa joko tavalla tai toisella edistäneet. Sieltä löytää mainittuja nimiä itsestään ja ystävistään monen monet kansalaisemme huolimatta lainkaan siitä, missä he nyt sattuvat asumaan. Siinä on myös kaikki Liiton ennätykset. Urheilukirja on saatavana liiton seurojen jäseniltä ja myös Vapauden kirjakaupasta. Urheilukirjan hinta on $1.25. Ostakaamme se Liiton 40-vuotispäivän kunniaksi, tai muistoksi joko itsellemme, tai jollekin urheilutoimintaan osallistuneelle ystävällemme, joka syystä tai toisesta ei voi itse sitä nyt ostaa.

Aluejuhlat Port Arthurissa

Port Arthur. — Jos minäkin kriivaisin vähän kuulumisia täältä Järvienpäästä jossa nyt vihdoinkin näyttää, että saamme tänne kesän.

Aurinko on jo muutamia päiviä paistanut aika lämpimästi vaikka tuuli on kyllä kylmänlainen, vaan kyllä sentään jo tarkenee ilman paksumpia varusteita ja olihan se kerran niinkin kuuma päivä, että näytteli ja kahdeksaakymmentäkahdeksaa, mutta sinä se sitten taisi ollakin.

Niin, minä meinasinkin vain mainita, että täällä sentään on päätelty, että juhlitaan ja Juhannusjuhlahan se nyt ensin on tiedossa, mutta sitten heinäkuun 4 päivänä on tämän alueen yhteinen aluejuhla ja siitä toivotaankin ihan suurenmoista, sillä onhan tässä piirissä väkeä jokaisessa kylässä, että kun kaikin vain lähdemme liikkeelle niin siitä muodostuu oikein sellainen suurjuhla, joskaan ei nyt ihan yhtä suuri kuin odotetaan Sudburyssa olevien suurjuhlien olevan.

Juhlat aletaan siinä yhden tienoissa päivällä ja sinne varataan arvokasta ohjelmaa eri puolilta myöskin urheilua josta nuoret pitävät. Kuoro tulee laulamaan, on juhlaruno ja Nolalun lasten joukkue antaa ohjelmaa joten siitä muodostuu todellinen juhlatilaisuus. Ravintolasta huoltaa Aikamme naiset joten ei ole tarvis omin eväin juhlaan tulla. Siispä tervetuloa niin läheltä kuin kaukaakin. On myös tilattu kauniit ilmat jo heinäkuussa, että siellä sitten on lysti juhlia.

— TAS.

Vostok ja Titan Pariisissa

Pariisi. — Amerikkalaisen ja neuvostoliittolaisen avaruuslentotekniikan saavutukset esittäytyvät rinta rinnan Pariisin 26:nnessä ilmailu- ja avaruuslentonäyttelyssä, joka avattiin Le Bourget lentokentällä viime viikolla.

Suurimpana mielenkiinnon kohteena oli ensimmäisenä päivänä Titan II raketti, jollaista käytettiin amerikkalaisten astronauttien James McDivittin ja Edward Whiten Gemini IV-avaruusaluksen kantorakettina.

Suurta mielenkiintoa herätti myös neuvostoliittolainen Vostok-avaruusalus, jollaisella kuusi kosmonauttia on kiertänyt maata. Vostok-kapseli, jota esitteli maailman ensimmäinen kosmonautti Juri Gagarin, on nyt ensimmäistä kertaa näytteillä lännessä.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaupungissamme tapahtui aseellinen ryöstö "Laurin" miesten vaatetusliikkeessä. Kaksi nuorta miestä tuli liikkeeseen noin 5.10 iltapäivällä viime maanantaina uhaten aseellisesti liikkeen omistajaa Lauri Hietalaa ja liikeapulaista Topi Vähä-Ahoa ja veivät liikkeen kassan, jossa oli käteisenä noin $600 ja maksuosoituksia noin $200.

Ainoana naamiona oli miehillä tummat aurinkolasit. Saatuaan kassan miehet poistuivat nähtävästikin varastetulla autolla. Liikkeen omistaja mr. Hietala fyntäsi heidän jälkeensä ottaen pistoolinsa ja ampui muutaman laukauksen pakenevien autoa kohti. Myöhemmin auto löydettiin John-kadun varresta ja poliisi löysi siitä kolme luodin tekemää reikää.

* * *

TUONEN SATOA

John Jalmar Rahkola kuoli pitkäaikaisen sairauden jälkeen viime sunnuntaina. Hän oli syntynyt Ullavalla Suomessa ja oli 75-vuotias. Tuli Suomesta Port Arthuriin 60 vuotta sitten. Hän työskenteli laivatokalla kunnes pääsi eläkkeelle. Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Jenny, yksi poika John, kaksi tytärtä Laura ja Gertrude, yksi sisko ja 14 lastenlasta.

John Salmi kuoli äkillisesti sairaalassa kesäkuun 14 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 74-vuotias. Tänne oli hän saapunut Suomesta 52 vuotta sitten, asuen farmarina Kaministiquiassa ja työskennellen metsätöissä. Vaimonsa oli juuri lähtenyt matkalle Suomeen, missä oli tyttärensä, siskonsa ja muita sukulaisia.

* * *

Koululautakunta ilmoittaa tulleen vahvistetuksi vanhempia oppilaita varten $450,000 arvoisen koulurakennus Brent Parkin alueelle. Kouluun tulee 12 luokkahuonetta, käsittäen 7 tai 8 luokkaa. Samanluontoinen koulu on Fort Williamissa ollut kaksitoista vuotta.

Luoteis-Ontariossa eri suuntiin liikennettä 40 vuotta ylläpitänyt International Transit Ltd. bussiyhtiö poistui kilpailuarenalta siten, että sen osti winnipegiläinen Grey Goose bussiyhtiö. Nyt avaa tämä yhtiö, uuden maantien avautuessa liikenteelle tk. 28 pnä, liikenteen Fort Francesiin, mistä kulku jatkuu suoraan Winnipegiin. — ATH.

HOPEAN PUUTE USAn UUSIN PÄÄNVAIVA

Arvellaan, että kolme kertaa Yhdysvaltain presidenttiehdokkaana ollut William Jennings Bryan kääntyisi haudassaan, jos kuulisi oman puoluemiehensä, presidentti Lyndon B. Johnsonin esitystä, että hopean säästämiseksi on Yhdysvaltain vaihtorahan hopeapitoisuutta jyrkästi vähennettävä(, rajan eteläpuolella ilmestyvä Työmies-Eteenpäin kirjoitti asiasta seuraavaa:

Jos esitys tulisi hyväksytyksi tämä olisi ensimmäinen perusmuutos vaihtorahan hopeapitoisuudessa sitten vuoden 1792.

Esitys tulee aikana, jolloin huolehtuneisuus kullan ulosvirtaamisesta on yhä lisääntymässä, sillä estämiskeinot ovat näyttäneet tehottomiksi. Hopeavarastojen ehtymiseen ei tunnu olevan niinkään paljon vaikuttamassa hopean ulkomaille virtaaminen kuin se, että tuotanto kymmenkunnassa osavaltioissa ei ole ollut riittävä kotimaisiin tarpeisiin. Hopeaa näet käytetään tavattoman suuret määrät valokuvausalalla, avaruus- ja elektroniikkateollisuuksissa yhtä hyvin kuin traditionalisissa jalokiviteollisuuksissa jne.

Kapitalististen maiden hopeatuotanto nykyisin vastaa suunnilleen vain puolta kulutuksesta, selittävät asiantuntijat. Ja he laskevat, että jos hallitus jatkaa hopearahojen lyöntiä nykyisellä vauhdilla — ja hopeapitoisuuden ollessa sama kuin nykyisin — niin hopeavarastot on loppuun kulutettu noin kolmen vuoden aikana. Viime fiskaalivuoden aikana esim. hallitus antoi ulos kolme kertaa niin paljon hopearahaa kuin fiskaalivuotena 1960. Tämä kuvastaa vaihtorahan jyrkän tarpeen lisääntymistä, se johtuen ensinnäkin väkiluvun lisääntymisestä kuin myöskin siitä, että liikenteessä ym. tarvitaan yhä enemmän kymppisenttejä ja kvartteja ja yksityisyrittelläisyyden järjestelmässä tietenkin tapahtuu myös niiden kasaamista.

Mr. Johnsonin esityksen mukaan poistettaisiin täydellisesti 90 pros. hopeapitoisuus koskeva vaatimus kymppisenteistä ja kvartteista. Ja hän alentaisi 90 pros. hopeapitoisuuden 40 prosenttiin uusista puolen dollarin kolikoista. Nämä nikkelit eivät luonnollisestikaan ole probleemana, sillä niissä ei ole hopeaa. Vanhoihin hopeadollareihin ei esitetä muutosta. Ne tietenkin kootaan vähitellen hallituksen huostaan.

Nopeasti on hallituksen taholta ehätetty vakuuttamaan, ettei tämä merkitse ostovoiman vähentymistä eikä ole ilmausta taloudellisesta alaspäin luisumisesta. Jokatapauksessa se alkaa hyvin muistuttaa vuoden 1908 talouskriisin aikoja, jolloin kultakantaan perustettava dollari katosi äkkiä näyttämöltä ja tilalle jouduttiin painattamaan paikallista "scripiksi" kutsuttua hätätilanteen rahaa, jolla kylläkin sai paikallisista puodeista sapuskaa, mutta jolla ei ollut todellisuudessa rahan arvoa.

Hieman irooniselta muutoin tuntuu, että juuri vallassa olevan demokraattipuolueen taholta joudutaan esittämään tällaista tempausta. Eiköhän William Jennings Bryan joka kolme kertaa pyrki maamme presidentiksi demokraattipuolueen ehdokkaana "vapaan hopean" ohjelmalla, kääntyisi haudassaan, jos hän kuulisi Mr. Johnsonin tekemän esityksen kongressille.

Pommeja Laosiin

Hanoi. — Yhdysvaltain ilmavoimien ja niiden apurien koneet pommittivat ja tulittivat kesäkuun 7—9 päivänä laosilaista Sam Neuan kaupunkia ja sen ympäristöä sekä valtatie 6:n varrella olevia alueita.

Vietkongilla oikeus vedota ystävämaihin, korosti Hanoi

Etelä-Vietnamista on saapunut jälleen kaksi erittäin merkittävää ja tilanteeseen ilmeisesti suuresti vaikuttavaa uutista. Hanoista kerrotaan Vietnamin demokraattisen tasavallan ulkoministeriön tiedonannosta, jossa todetaan, että Yhdysvaltain viimeisen sodanlaajennustoimenpiteen jälkeen on "Etelä-Vietnamin kansalla täysi oikeus, jos se osoittautuu välttämättömäksi, kutsua avukseen joukkoja Pohjois-Vietnamista ja ystävällisistä maista".

Saigonista saapuneessa sähkeessä ilmoitetaan, että "Etelä-Vietnam siirtyy täysin sotilashallintoon" maanantaina 10 kenraalin muodostettua sotilasjuntan maan johtoon. Sotilasneuvoston muodostamiseen ja kokoonpanoon ilmoitetaan maanantaina Saigoniin palanneen USA:n suurlähettilään, kenraali Maxwell Taylorin vaikuttaneen välittömästi.

Hanoi. — Vietnamin demokraattisen tasavallan ulkoministeriö julkaisi maanantaina tiedonannon sen päätöksen johdosta, jonka USA:n hallitus on tehnyt amerikkalaisten joukkojen välittömästä osallistumisesta Etelä-Vietnamissa käytävään sotaan.

USA on avoimesti tähän saakka käyttänyt ilmavoimiaan ja laivastoaan niin Pohjois- kuin Etelä-Vietnamin väestöä vastaan, sanotaan tiedonannossa. USA:n merijalkaväki ja laskuvarjojoukot ovat ottaneet ja ottavat nykyäänkin välittömästi osaa taisteluun etelävietnamilaisia patriootteja vastaan. Niinpä USA:n hallituksen päätös vain vahvistaa todellisen asiantilan. Samalla USA on avoimesti tunnustanut oman niinsanotun "erityissotansa" epäonnistumisen Etelä-Vietnamissa.

Etelä-Vietnamin kansalla on nyt täysi oikeus ryhtyä kaikkiin asiaankuuluviin toimenpiteisiin vastustaakseen amerikkalaisen imperialismin hyökkäystä, tähdennetään tiedonannossa. Kesäkuun 9 päivänä julkaistussa Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman tiedonannossa todetaan, että rintamalla on oikeus, jos se osoittautuu välttämättömäksi, kutsua avukseen joukkoja Pohjois-Vietnamista ja ystävällisistä maista.

Vietnamin demokraattinen tasavalta kannattaa täysin tätä Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman asennetta ja ilmaisee vakaumuksensa siitä, että myös sosialistiset maat, maailman rauhantahtoiset hallitukset ja kansat sekä koko maailman demokraattiset järjestöt tukevat sitä.

SOTILASHALLINTO SAIGONIIN

Saigon. — Etelä-Vietnam siirtyi täysin sotilashallintoon maanantaina 10 kenraalin hallituksen luvatessa "lopettaa tappiot taistelukentillä" ja "poliittisen kiistan kotirintamalla".

Yhdysvaltain arvellaan vaikuttaneen uuden hallituksen kokoonpanoon. Yhdysvallat on yhä enemmän ja enemmän sotkeutunut maan asioihin samaan aikaan kun Etelä-Vietnamin armeija on saanut uusia iskuja partisaanijoukoille.

LASKUVARJOJÄÄKÄREITA DONG XOAIHIN

Sotilasneuvoston tultua muodostetuksi toimitettiin yli tuhat etelävietnamilaista laskuvarjojääkäriä lentokentälle, joka sijaitsee 2 kilometrin päässä Dong Xoahin kaupungista. Tässä kaupungissa on viime päivien aikana käyty kiihkeitä taisteluja, joissa hallitusjoukot ovat menettäneet noin 900 miestä. Lentokentän ympärillä on jo amerikkalainen laskuvarjojääkäripataljoona.

SAIRAALAPOMMITUS

Hanoi. — USA:n hävittäjät pommittivat ja tulittivat sunnuntaina Kuinh-Lapin sanatoriota Nge-Anin maakunnassa, Pohjois-Vietnamissa. Amerikkalaisten pommeista ja luodeista sekä sanatoriorakennuksen sirpaleista saivat kymmenet potilaat surmansa. USA:n ilmavoimat pommittivat niin ikään Ha-Tinhin, Kuang-Binhin ja Than-Haon maakuntia. Pohjois-Vietnamin ilmatorjuntajoukot ampuivat alas kaksi amerikkalaista suihkukonetta.

GOLDWATER YLLYTTÄÄ

Washington. — Tappion kärsinyt republikaanien presidenttiehdokas Barry Goldwater sanoi sunnuntai-iltana eräässä televisiohaastattelussa, että jos hän olisi presidentti, hän ei kiinnittäisi Vietnamin amerikkalaisia maavoimia suurisuuntaisiin operaatioihin. Sen sijaan hän käyttäisi hyväkseen USA:n ilmavoimia. Hän ei takaisi PohjoisVietnamin pääkaupungin Hanoin säästämistä.

Italian sosialistit...

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

nisminvastaisen asenteen omaksuminen sekä yritykset hajottaa vasemmistovoimien yhteistyö kunnallishallinnossa, joukkojärjestöissä ja ammattiliitoissa saavat monet sosialistit levottomiksi".

Italian sosialistisella puolueella on jälleen edessään valinnan pulma ja nyt ehkä kiperämpänä kuin koskaan aikaisemmin. Jatkavatko puolueen johtajat alennuksen ja tappion tietä vai onko heillä poliittista rohkeutta sanoa "riittää" kristillisdemokraateille? Lähimmät kuukaudet antanevat vastauksen tähän kysymykseen.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356
HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

Autojen huoltoasema ja korjaamo
GRANDVIEW SERVICE STATION
2746 Yonge Street, Toronto 12, Ont.
(5 kadunväliä Lawrencen eteläpuolella)
PUHELIN 483-5498
Auki arkisin klo 7—7. Suoritamme kaikki autojen mekaaniset korjaukset huolella ja kohtuullisin hinnoin.
ALLAN PARTA Omistajat LEO LEIVO

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 3691 East Georgia St., Vancouver 6, B. C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

JUHANNUSKOKKO
— ja —
KABARETTITANSSIT
TARMOLASSA, TORONTOSSA
Lauantaina, kesäkuun 26 pnä
alkaen tarjoilu klo 5 ja tanssit klo 9 illalla.
Soitosta huolehtii MANNISTEN ORKESTERI
KAIKILLA HAUSKAA. TERVETULOA!

Ajanvietelukemista
HALVALLA
"Viikonloppu"
julkaisun
IRTONUMEROITA
Nyt alennetulla hinnalla
25c kappale
Ynnä postikulut: 3 numerosta 7c, 6 numerosta 11c ja 12 numerosta 16c. Saatavana No. 15:sta No. 45 asti.

Erittäin mukavat kulkuvuorot suoraan
KÖÖPENHAMINAAN
mistä on erinomaiset yhteydet eri puolelle Suomea
SUOSITULLA
M/S BATORY

Tehkää paikkatilauksenne
NYT
kulkuvuoroihin Montreallista
Heinäkuun 2 p.
Heinäkuun 30 p.
•
Käykää paikallisessa matkatoimistossanne tai
POLISH OCEAN LINES
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay St., Toronto 1, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

PIENI TALO VUOKRATTAVANA Beaver Lakella, sopiva pariskunnalle tai pienelle perheelle. Lähemmin puhelin 866-2479. (17—19)

Hyvää mustaamultaa

Bush. 60c — 3—$1.40 pakattuna

Vuotuisia ja vuosikautisia KUKANTAIMIA, lehti- ja ikivihreitä puita, pensaita, ruusupensaita, aitapensaita, köynnöksiä ja kaikenlaisia hedelmäpuita ym.

Pohjoista varten jalostettuja.

Lannoitusaineita, siemeniä ja ruohon siemeniä.

BEAUMONT'S
GARDEN CENTRE
Puh. 675-6381
146 Nepahwin Ave. Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA

Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne

LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

PUUtavaraa
kaiken kokoista
niin alhaisella hinnalla
kuin **$79** tuhat jalkaa
Täydellinen valikoima
rakennustarpeita
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-
TARPEITA - MAALIA
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään
Richard Lakella
Posti: Site 8, R.R. 3, Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Hauska juhannusjuhla kokkoineen, tansseineen, lauluineen ja muine huveineen Työn Puistossa keskiviikkona kesäk. 23 pnä. Tervetuloa juhannusjuhlaan, sanovat kuorolaiset.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Vapauden henkilökunnan järjestämä suuri haastebingo on Finnish haalilla torstaina, kesäkuun 24 pnä, kello 7.30 ill.

Suurjuhlakentän rakennus- ja kunnostamistalkoot Wanupissa lauantaina, kesäkuun 19 pnä kello 9 aamulla. Rajaton määrä työvoimaa tarvitaan.

Unkarin mustalaiset-näytelmän harjoitukset pidetään Finnish haalilla perjantaina, kesäkuun 18 pnä kello 7 illalla.

Melody-orkesteri harjoittelee klo 7.30 illalla maanantaina, kesäk. 21 pnä "suurjuhlapaikalla" Wanupissa.

Kuorolaiset harjoittelevat keskiviikkona, kesäkuun 23 pnä klo 7 illalla Työn Puistossa.

Armory jäänee pian kylmille

Sudburyn miliisin käytössä ollut St. Clair Streetin varrella oleva vanha ja ränsistynyt armory-rakennus jätetään kylmille vielä tämän vuoden aikana.

Näin on tiedoittanut Sudburyssa vieraillut puolustusministeriön kiinteimistötoiminnan valvoja F. D. Miller.

Mr. Millerin kerrotaan myös sanoneen, että Miliisin käyttöön on tarjottu sekä Legionan että Granite Clubin haalia, joista ensinmainittu College kadulla ja toinen Riverside Dr. Granite Clubin haali näyttää olevan sijaintinsa puolesta edullisempi paikka, oli mr. Miller sanonut.

BINGO
FINNISH-HAALILLA
torstaina, kesäk. 24 p.
kello 7.30 illalla
HAASTE-BINGO
Vapauden henkilökunnan järjestämä haasterahaston hyväksi
ARVOKAS OVIPALKINTO!
Kaikki — paitsi Vapauden henkilökunta — osallistuvat ilmaisen, arvokkaan ovipalkinnon arvontaan.

"Merimies on eri mies"

"Merimies on sentään eri mies", kuten tiedetään, ja niin on Vapauden henkilökunnan ensi torstaina järjestämä haastebingo vieläkin hauskempi tilaisuus kuin hyvin onnistuvat bingotilaisuutemme yleensä.

Tilaisuuteen on varattu erikoinen ovipalkinto, jonka joku "onnen myyrä' saa kuulemma aivan ilmaiseksi vain siitä hyvästä, että hän tulee tähän bingotilaisuuteen. Tämä ovipalkinto on Waterman's C/F säilökynä, jonka arvo on $9.50. Käytännöllisten ja arvokkaiden 'tavallisten' voittojen lisäksi pelataan myös henkilökunnan yhteisesti ostama arvokas erikoispalkinto jne.

Bingon välillä tarjoillaan kahvikultaa, että rupattelu käy paremmin laatuun. Tilaisuus on avarassa ja ilmavassa juhlasalissa. Kaikki tervetulleita.

Hyvin onnistunut konserttitilaisuus

Sudburyn Philharmonic Societyn kuoro ja orkesteri, sekä niitä avustaneet Toronton sinfoniarokesterin jäsenet saivat keskiviikkoiltaisessa konsertissaan kiitolliselta yleisöltä raikuvia suosionosoituksia tunnustukseksi esityksistään. Laurentian yliopiston Gerat haaliin oli tuotava lisää istuimia kun tilaisuuteen saapui yli 700 musiikin ystävää.

Kaupungille uusi laina USAsta

Kaupungin kontrollilautakunta hyväksyi keskiviikkona päätöksen, että Midlan Osler Securities Limitedille, Woods, Gundy an Co. Inc:lle ja Mills Spence and Co: Limitedille Yhdysvalloissa annettaisiin etuoikeus myydä $1,350,000 arvosta Sudburyn kaupungin obligaatiolainoja. Obligaatiot eli bondit myydään $99.26 hinnasta sataa dollaria kohti.

Kaupungin kirjuri P. H. Murphy sanoi, että Yhdysvaltain ja Canadan obligaatiomarkkinain hintaero on 65 senttiä sataa dollaria kohti Yhdysvaltain eduksi. Hän selitti, että näiden obligaatiolainojen myynti tulee maksamaan kaupungille $5.22 kutakin $100 kohti, sisältyen siihen myös myyntipalkkio. Vaikka tätä ei pidetä parhaana lainakauppana kaupungin historiassa, se on kuitenkin edullinen laina nykyoloissa, selitti mr. Murphy.

Obligaatiolainojen myynti suoritetaan etuoikeusehdoilla siksi kun yhdysvaltalaisyhtiöt eivät voi antaa takeita siitä, että ne tulevat loppuun asti myydyksi. Kaikesta huolimatta on kohtalaisia toiveita siitä, että ne tulevat myydyiksi.

Tällä kertaa kaupungin obligaatiolainoja on Yhdysvaltain puolella noin kolmasosa Sudburyn lainoista, eli $7,289,000, lainojen kokonaismäärän ollessa $21,761,000.

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SÄHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

Sulo Heinolta
suosittuja
FORD
AUTOJA JA TROKEJA
McLeod Motors
& Equipment Ltd.
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

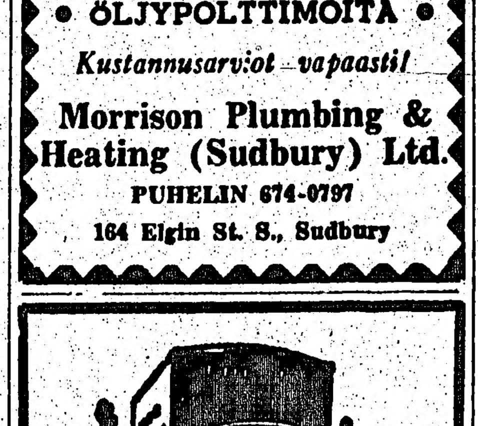
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Uusi kuulustelu liitosasiasta

Hanmer. — Ontarion maakunnan kunnallislautakunta järjestää elokuun 18 päivänä täällä kolmannen julkisen kuulustelun kolmen vuoden aikan siitä, kun Hanmer haluaa naapurikunnan, Capreolin kokonaan liittämistä yhteyteensä.

Hanmerin esityksen vastapainoksi on Capreol kunta esittänyt, että eräitä asuttuja osia Hanmerin kunnasta liitetttäisiin Capreoliin.

AUGUST OJANPERÄ SAIRASLISTALLA

August Ojanperä, Whitefishista, Ont., on St. Joseph's sairaalassa Sudburyssa miesten osastolla (toinen kerros, vuode no. 30) hoidettavana ja joutuu saamiemme tietojen mukaan viettämään siellä joitakin päiviä. Ojanperä voi ottaa vieraita vastaan, joten tuttavat ja ystävät voivat käydä miestä tervehtimässä.

Suosii maaostoa leikkialueiksi

Kaupunginhallinnon kiinteimistökomitea ehdottaa valtuustolle ostettavaksi 5 eekkerinalaa maata ajanvietetoiminnan hyväksi. Maan hinta on $22,475.

Tähän viiden eekkerin maala-alan ostoaikeeseen sisältyy 3.62 eekkerinalaa York kadun varrella St. Peter's kirkon lähettyvillä ja 1.4 eekkerin laajuinen Steinbergin maa Ramsey järven rannalla. York Streetin omaisuuden hinta on $9,850 ja Steinbergin $12,625. Kontrollilautakunta on jo hyväksynyt päätöksen, että Steinbergin omaisuus ostetaan mainitusta hinnasta.

Omaisuuskomitea ehdottaa myös että Holland kadulta myytäisiin kaksi tonttia ja Arvo kadulta myös kaksi katoliselle koululautakunnalle $10,000 hinnasta mihin tulee lisäksi $4,200 korvaus kadun sulkemisesta jne.

Lisäksi omaisuuskomitea ehdottaa että Spark kadun varrelta myytäisiin kaksi tonttia $2,050 hinnasta kumpikin, Holland Roadilta 4 tonttia, $2,450 kappale ja Paquette kadulta 1 tontti $4,050 hinnasta.

Lentoliikennesopimus Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton välillä

Bonn. — Länsisaksalainen lentoyhtiö Lufthansa ilmoitti tällä viikolla, että nyt on mahdollista järjestää vakituinen lentoliikenne Länsi-Saksan ja Moskovan välille.

Lentolinjan johtaja Herbert Culmann sanoi, että lentolinjan asiantuntijat olivat juuri tällä hetkellä Moskovassa suorittamassa teknillisiä järjestelyjä. Tarkoituksena on liikennöidä Moskovan ja Frankfurtin välillä Prahan kautta.

Länsisaksalaiset ovat suostuneet samalla siihen, että siitä syystä, että heille annetaan laskeutumisoikeus Moskovassa neuvostoliittolaiselle Aeroflot-lentolinjalle annetaan vastaavat oikeudet Länsi-Saksassa.

12 metsäpaloa Ontariossa

Toronto. — Ontarion maiden ja metsien ministeriö tiedoitti torstaina, että Ontariossa on nyt 12 metsäpaloa. Niistä on Kenoran alueella 3; Sudburyn, North Bayn ja Pembroken alueella 2 kussakin; Port Arthurin, Cochranen ja Tweedin alueella 1 kussakin.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

WALLI & LAND
Laillistetut tilintarkastajat
SUDBURY
Donald A. Land, C.A.
1373 Gemmell St.
Puh. 674-9238
CHELMSFORD
Selmi Walli, C.A.
42 Main St. E.
Puh. 855-2300

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
helmi-, maalis-, huhti- ja toukokuun numerot
Irtonumeron hinta 55c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Helleaalto ja kulkutaudit Intian vaivana

New Delhi. — Kuumuusaalto, tuntemattomat kulkutaudit ja ruoan puute eli nälkä tappavat nykyään tuhansia ihmisiä Intiassa. Eri puolilta maata torstaina saadut tiedot antavat seuraavanlaisen kuvan: Maan itäisessä valtiossa, Assamissa on gastroenteritis-nimellä tunnettava mahatauti tappanut 600 ihmistä. Sen läheinen sukulaistauti, kolera, on levinnyt eri puolille maata ja tappanut kymmeniä ihmisiä.

Pohjois-Intiassa noin viikon kestäneen kuumuusaallon johdosta on kuollut yli 150 ihmistä. Todellinen kuolleitten määrä on todennäköisesti kaksi kertaa suurempi, mutta kukaan ei ole siitä varma.

New Delhin korkein lämpötila oli 108.3 astetta (F). Bihar-valtion joissakin osissa mitattiin peräti 120 astetta (F) noin 48 C.

Kuumuustilannetta huojentava monsoon- eli sadekausi on jo alkanut joillakin paikoin Etelä-Intiassa. Mutta sateet eivät tule Pohjois-Intiaan riittävän hyvissä ajoin kovasta kuivuudesta kärsivien viljelysten pelastamiseksi.

Biharin kyläläisten sanotaan syövän ruohoja ja pensaitten oksia hengissä pysyäkseen. Hallitusviranomaiset yrittävät lähettää pahimmin kärsiville alueille hätätilaruokia onnettomuuksien välttämiseksi.

Vedestä puute, viiniä ilmaiseksi

Ciudad Real, Espanja. — Espanjan tunnetulla kuivuustasangolla, La Mancha:ssa, saattaa olla vaikeutta näinä päivinä saada juomavettä.

Mutta tiepuolen majatalon isäntä esittää valittelunsa kevät kuivuuden johdosta ja tarjoaa autoilijalle niin paljon kuin haluaa viiniä — ilmaiseksi.

Aikaisempina kuivuusvuosina oli tapana vaihtaa viiniä veteen siten, että annettiin esim. 1 litra vettä kahdesta viinilitrasta.

Parlamentti keskustelemaan kuolemantuomiolaista

Ottawa. — Liittohallituksen oikeusministeri Guy Favreau ilmoitti tällä viikolla, että oli suoritettu kaikki järjestelyt siltä varalta, että alahuoneessa voidaan ryhtyä keskustelemaan siitä josko olisi poistettava Canadan rikoslaista se kohta, minkä perusteella voidaan tuomita vakaviin rikoksiin todistetusti syyllistyneitä henkilöitä kuolemaan.

Vastatessaan oppositiojohtaja John Diefenbakerin kysymykseen hän sanoi, että hallituksen aikomus on järjestää keskustelu tästä kysymyksestä niin aikaisin kuin mahdollista.

NL:n ammattiyhdistysväki auttaa Vietnamia

Moskova. — Tuhansia neuvostoliittolaisia haluaa päästä vapaaehtoisina Vietnamiin taistelemaan amerikkalaisia hyökkääjiä vastaan ja Neuvostoliiton ammattiyhdistysliike on lahjoittanut $888,890 tavaraa Vietnamille, tiedoitettiin täällä torstaina.

Ammattiyhdistysliikkeen keskuskomitean sihteeri Kamran Guseino sanoi, että kirjeitä on tullut tuhansilta vapaaehtoisilta.

Ammattiyhdistysliike on päättänyt lähettää avustuksena ruokatarpeita, lääkkeitä ja ajoneuvoja Vietnamiin.

Ontarion avioerolaki suosii rikkaita

Toronto. — Useat Ontarion lainlaatijakunnan jäsenet hyväksyivät tällä viikolla väitteen, että Ontarion avioerolaki suosii rikkaampia maakunnan asukkaita.

Kaikkien puolueiden jäsenet olivat sitä mieltä, että ne ehdot, joiden perusteella avioero voidaan saada maakunnassa tuottavat suurempia kärsimyksiä vähempivaraisille ihmisille kuin varakkaille. Näiden ehtojen joukossa on sellaisia kuin pitempiaikainen toisen puolison oman onnensa nojaan jättäminen, pitkäaikainen vankeus ja mielisairaalaan joutuminen.

Nkrumahin toinen presidenttikausi

Accra. — Tri Kwame Nkrumah aloitti toisen viisivuotiskauden Ghanan presidenttinä vannoessaan virkavalan juhlatilaisuudessa Accran parlamenttitalossa. Uusi 198-jäseninen parlamentti valitsi hänet yksimielisesti presidentiksi.

Ensimmäisissä presidentin vaaleissa Ghanan tullessa itsenäiseksi vuonna 1960 tri Nkrumah valittiin presidentiksi kansanäänestyksellä. Hänen vastustajansa silloin oli tri J. B. Danquah, joka oli yhtenäisyyspuolueen ehdokas.

Sen jälkeen kun Ghanasta tuli yhden puolueen valtio kansanäänestyksessä tammikuussa 1964, tuli Nkrumahin puolueesta virallinen puolue ja kaikki muut puolueet lakkautettiin automaattisesti.

Suuri finanssiyhtiö vararikon partaalla

Washington. — Atlantic Acceptance Corporationilla sanotaan olevan $25,000,000 arvosta enemmän velkoja kuin on varoja niiden katteeksi. Tämän perusteella arvellaan, että mainittu finanssiyhtiö voi joutua Montreal Trust Companyn hallintaan.

Montreal Trust Co. tiedoitti torstaina, että se tulee pyytämään oikeuslaitokselta, jotta Atlantic Acceptance julistetaan huollon alaiseksi.

Montreal Trustin sanotaan antaneen mainitulle yhtiölle $13,450,000 lyhytaikaisen lainan, jota Atlantic Acceptance ei voinut viime viikolla sopimuksen mukaan maksaa takaisin. Montreal Trustin liikkeenhoitaja D. B. Macklaier arvelee, että Atlantic Acceptancen pitäisi hankkia sitoumustensa täyttämiseksi seuraavan viikon aikana n. $25,000,000. Huollonalaisessa asemassa ollessaan Atlantic Acceptance voisi pitää osastonsa ja henkilökuntansa, voidakseen periä saatavia asiakkailtaan. Laitoksen muita toimintoja supistettaisiin jyrkästi.

Torontosta käsin toimiva Atlantic Acceptance toimii finanssialalla. Sillä sanotaan olevan yli 120 haaraliikettä eri puolilla Canadaa ja yhtiön kerrotaan toimivan $130,000,000 pääomalla.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Yhdysvaltalaiset ampuivat alas 2 Pohjois-Vietnamin konetta

Saigon. — Eräs yhdysvaltalaisten asevoimien puhemies ilmoitti täällä eilen (torstaina), että Yhdysvaltain laivaston lentokoneet olivat ampuneet alas kaksi Mig-mallista lentokonetta noin puoli minuuttia kestäneessä yhteenotossa 50 mailin etäisyydessä etelään Hanoista.

Yhteenotto tapahtui yhdysvaltalaisten Phantom-mallisten hävittäjäkoneiden ollessa saattamassa pommittajakoneita pommitusmatkalla kohteisiin noin 20 mailia pohjoiseen Than Hoasta.

Puhemies sanoi, että paikalle ilmestyi neljä Mig-konetta, jotka kääntyivät yhdysvaltalaisia koneita kohden ja että kaksi niistä tuhoutui yhdysvaltalaisten laukaisemista raketeista ennenkuin niillä oli tilaisuus ryhtyä tulitukseen. Puhemiehen selostuksen mukaan Mig-koneet olivat ilmeisesti pohjoisvietnamilaisia.

M.S. GRIPSHOLM -- M.S. KUNGSHOLM

— LAIVAVUOROT 1965 —

New Yorkista:		Göteborgista:	
KUNGSHOLM	heinäk. 17	KUNGSHOLM	heinäk. 6
KUNGSHOLM	elok. 9*	KUNGSHOLM	heinäk. 28
GRIPSHOLM	elok. 24*	KUNGSHOLM	elok. 21
GRIPSHOLM	syysk. 18*	GRIPSHOLM	syysk. 7
GRIPSHOLM	jouluk. 1*	GRIPSHOLM	jouluk. 28*

*Säästökausi.

* Säästökausi: 5%:n alennus meno-paluulipusta.

Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

JUHLAVA JOULUMATKA SUOMEEN V. 1965

20%:n alennuksella

Matkanjohtaja Mr. Bent A. Engsted SAL:n Chicagon konttorista.

Jos matkustaja lähtee joululaiva GRIPSHOLMILLA joulukuun 1 pnä ja palaa takaisin joulun jälkeen GRIPSHOLMILLA joulukuun 28 pnä, saa hän meno-paluulipusta 20%:n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Halvin edestakainen laivalippu maksaa tällöin $384.00.

Varatkaa paikkanne matkatoimistostanne tai suoraan

SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave., New York, N.Y. 10020, Tel. CI 7-7100
325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.
Room 705, 465 St. John St., Montreal 1, Que.

NYT SAATAVANA

Karjalaisen kanteleyhtyeen

ÄÄNILEVY

Decca DN 3079 — Hinta $4.50
ynnä 3% myyntivero Ontariossa sekä postitilauksiin lisättävä 10c postikuluja varten.

Tämä kanteleyhtyeen ja laulusolistien levy sisältää seuraavat laulut:

1. KANTELEELLE ..... Kanteleyhtye
2. TULE YSTÄVÄNI RANTAHAN ..... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen — Kansanlaulu
3. KULTANI ON KAUKANA ..... Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen — Kansanlaulu
4. MANSIKKA ..... Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen
5. HEILINI SYLI ..... Kanteleyhtye
6. LAMMILLA ..... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
7. PUNAISELLA PAATILLA ..... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
8. SOI MAAILMA SÄVELEITÄ ..... Kanteleyhtye ja laulusolistit Lea Kauppinen ja Teuvo Kuparinen

Osa Karjalaisen Kanteleyhtyeen soittajista ovat juuri parhaillaan konserttimatkalla täällä Canadassa SNL:n tanhu- ja musiikkiryhmään kuuluvana.

Tätä levyä on vain rajoitettu määrä, joten kiirehtikää tilaustanne heti.

Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

SURUN AIKANA

Sallikaa meidän palvelutraditsioniemme innostuttaa luottamustanne meihin.

Vuosia jatkunut naapurillinen palvelu on osoittanut yhdyskuntamme asukkaille, että surun aikana he voivat luottaa hienotunteiseen ja nöyrään apuumme kaikin puolin.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE, Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ, Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta — Sudbury, Ontario